

UNIVERSITY OF
ΠΑΤΡΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

**Πρόταση Ακαδημαϊκής Πιστοποίησης του Διδρυματικού Προγράμματος
Μεταπτυχιακών Σπουδών “Cell and Gene Therapies: From bench to bedside and
Good Manufacturing Practices” του Τμήματος Ιατρικής**

Ιανουάριος 2024

**Πρόταση Ακαδημαϊκής Πιστοποίησης
Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών**

Ίδρυμα: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Τμήμα: ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Τίτλος ΔΠΜΣ: Δ.Π.Μ.Σ “Cell and Gene Therapies from bench to bedside and Good Manufacturing Practices”

Ημερομηνία υποβολής: 12.01.2024

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περιεχόμενα	4
1. Πολιτική και στοχοθεσία ποιότητας για τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρυματος και της ακαδημαϊκής μονάδας	5
2. Σχεδιασμός, δομή, διαδικασία έγκρισης και εφαρμογή των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών	9
3. Φοιτητο-κεντρική μάθηση, διδασκαλία και αξιολόγηση	16
4. Επιλογή φοιτητών, στάδια φοίτησης, αναγνώριση μεταπτυχιακών σπουδών και απονομή διπλώματος	20
5. Διδακτικό προσωπικό των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών	26
6. Μαθησιακοί πόροι και φοιτητική στήριξη	29
7. Διαχείριση πληροφοριών	33
8. Δημόσια πληροφόρηση για τα ΠΜΣ	36
9. Συνεχής παρακολούθηση και περιοδική εσωτερική αξιολόγηση των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών	38
10. Περιοδική εξωτερική αξιολόγηση των ΔΠΜΣ	39

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΚΓΘ: κυτταρικές, γονιδιακές θεραπείες

CGT: Cell & Gene Therapies

Δ.Π.Μ.Σ. : Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

ΠΠ: Πανεπιστήμιο Πατρών

GMP: Good Manufacturing Practices/ Πρακτικές ορθής παρασκευαστικής

ΠΑΔΑ: Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

1. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Τα ΑΕΙ θα πρέπει να εφαρμόζουν μια πολιτική διασφάλισης ποιότητας, η οποία θα αποτελεί μέρος του στρατηγικού τους σχεδιασμού. Η πολιτική αυτή θα πρέπει να αναπτύσσεται και να εξειδικεύεται (με τη συμμετοχή και εξωτερικών φορέων) στα πμσ του ιδρυματος και της ακαδημαϊκής μονάδας. Η πολιτική αυτή θα πρέπει να δημοσιοποιείται και να εφαρμόζεται από όλα τα ενδιαφερομένα μέρη.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Το Πανεπιστήμιο Πατρών εφαρμόζει πολιτική ποιότητας με στόχο την επίτευξη του οράματός του όπως αυτό προσδιορίζεται στον στρατηγικό του σχεδιασμό και συνοψίζεται στη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών, της ερευνητικής δραστηριότητας και των διοικητικών υπηρεσιών του Ιδρύματος. Από την ίδρυσή του, το Πανεπιστήμιο Πατρών, έχει επενδύσει σημαντικά στην ανάπτυξη μιας κουλτούρας ευρύτερης ποιότητας, η οποία τεκμηριώνεται με την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας που αποσκοπούν στην εδραίωση της θέσης του στο εθνικό και διεθνές περιβάλλον ως πόλος αριστείας για την παροχή εκπαίδευσης υψηλού επιπέδου, την παραγωγή ερευνητικών επιτευγμάτων με διεθνή απήχηση και την ενεργό συμβολή στην κοινωνική πρόοδο.
<https://modip.upatras.gr/el/node/356>

Η δέσμευση του Πανεπιστημίου για την Ποιότητα αποτυπώνεται και επιβεβαιώνεται μέσω της λειτουργίας διεργασιών και διαδικασιών του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας (ΕΣΔΠ) το οποίο συντάσσεται, εφαρμόζεται και αναθεωρείται σε ετήσια βάση.

Η πολιτική ποιότητας είναι άμεσα συνδεδεμένη και αναπόσπαστο μέρος της Στρατηγικής του Ιδρύματος, η οποία βασίζεται στους ακόλουθους πυλώνες:

- Αριστεία στην Εκπαίδευση και ανάπτυξη του Πανεπιστημίου σε γνωστικά αντικείμενα
- Προώθηση και αναγνώριση της Αριστείας στην Έρευνα και στην Καινοτομία
- Ισχυροποίηση της εξωστρέφειας και της διεθνούς παρουσίας
- Φοιτητική Μέριμνα
- Κοινωνική Προσφορά

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη λειτουργική και αποτελεσματική εφαρμογή του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας αποτελεί η σαφής δέσμευση της Διοίκησης και της ακαδημαϊκής κοινότητας του Ιδρύματος στη διασφάλιση ποιότητας.

1. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ Δ.Π.Μ.Σ “Cell and Gene Therapies from bench to bedside and Good Manufacturing Practices”

Η πολιτική ποιότητας του Τμήματος Ιατρικής εναρμονίζεται με την πολιτική ποιότητας του Ιδρύματος και αποβλέπει στην υλοποίηση στόχων ποιότητας που αφορούν στη λειτουργία του και ειδικότερα στην οργάνωση και λειτουργία όλων των Προγραμμάτων Σπουδών που προσφέρει. Εστιάζει στη συνεχή βελτίωση της ποιότητας τους και του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και διοικητικού έργου, ώστε να προσαρμόζεται στις σύγχρονες ακαδημαϊκές και ερευνητικές συνθήκες. Το Τμήμα Ιατρικής και το Δ.Π.Μ.Σ. “Cell and Gene Therapies” αναγνωρίζει την Ποιότητα ως κύριο μέσο για την επίτευξη υψηλού

Το προσωπικό του Τμήματος και του Δ.Π.Μ.Σ «Cell and Gene Therapies» εργάζονται σύμφωνα με τις αξίες του Πανεπιστημίου και από κοινού με τους φοιτητές ασπάζονται το Όραμα, την Αποστολή και τη Στρατηγική του Ιδρύματος, προσπαθώντας να το υλοποιήσουν υιοθετώντας καλές πρακτικές και συμμετέχοντας σε διαδικασίες συνεχούς βελτίωσης.

Όραμα Δ.Π.Μ.Σ. “Cell and Gene Therapies from bench to bedside and Good Manufacturing Practices”

Το όραμα του συνίσταται στην προαγωγή και εξέλιξη του γνωστικού αντικείμενου των Θεραπειών με Advanced Therapeutic Medicinal Products (ATMPs) (Φάρμακα Προηγμένων Θεραπειών), όπως είναι **οι κυτταρικές και οι γονιδιακές θεραπείες (ΚΓΘ)**, μέσα από την παροχή υψηλής ποιότητας εξειδίκευση στους επιστήμονες που επιθυμούν να υπηρετήσουν το εν λόγω γνωστικό αντικείμενο. Οι ΚΓΘ βρίσκονται πλέον στην πρώτη γραμμή της σύγχρονης εξατομικευμένης ιατρικής και την τελευταία δεκαετία έχουν δείξει μεγάλη πρόοδο όσον αφορά τη θεραπεία πολλαπλών ασθενειών που μέχρι πρόσφατα θεωρήθηκαν μη ιάσιμες.

Αποστολή

Το Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» έχει ως αποστολή την άριστη μεταπτυχιακού επιπέδου εκπαίδευση και εξειδίκευση επιστημόνων, ώστε να είναι ικανοί να υιοθετήσουν και να ανταποκριθούν στις νέες προκλήσεις που θέτει η εξέλιξη της τεχνολογίας στην επιστήμη της ιατρικής μέσα από την εξατομικευμένη ιατρική και την ενσωμάτωση της τεχνολογίας της αυτοματοποίησης σε ό,τι αφορά τις κυτταρικές και γονιδιακές θεραπείες, οι οποίες έχουν ήδη αρχίσει να επεκτείνονται σε όλο τον κόσμο με ταχείς ρυθμούς.

Το Δ.Π.Μ.Σ., μέσω της εφαρμογής της Πολιτικής Ποιότητας του αναλαμβάνει να εφαρμόζει και να προάγει τα εξής:

- την καταλληλότητα της δομής και της οργάνωσής του. Το Δ.Π.Μ.Σ. παρέχει ποιοτικό πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών πλήρως εναρμονισμένο με τις εξελίξεις στο γνωστικό του αντικείμενο. Για το σκοπό αυτό εφαρμόζεται συνεχής αναμόρφωση-τροποποίηση του προγράμματος σπουδών ακολουθώντας τις επιστημονικές εξελίξεις.
- την επιδίωξη μαθησιακών αποτελεσμάτων και προσόντων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης επιπέδου 7. Οι απόφοιτοι αποκτούν εξειδικευμένες γνώσεις στις εφαρμογές της θεραπείας με κυτταρικά και γονιδιακά προϊόντα στα πεδία της προ- κλινικής έρευνας, της μεταφραστικής έρευνας και της εφαρμογής τους για τη θεραπεία μέχρι τώρα ανίατων νόσων, ώστε να μπορούν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη του συγκεκριμένου επιστημονικού πεδίου και στην προαγωγή της υγείας. Επίσης, αποκτούν δεξιότητες μεθοδολογικές στην αξιολόγηση, ερμηνεία και χρήση των γνώσεων που αποκτήθηκαν. Εξασφαλίζεται, επίσης, η διεπιστημονική κατάρτιση των αποφοίτων, όπως αποτυπώνεται από τη συνεργασία των πανεπιστημιακών τμημάτων, του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Πατρών (ΠΠ) και του Τμήματος Βιοϊατρικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ).
- την προώθηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του διδακτικού έργου. Διενεργείται η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης σε κάθε εξάμηνο, τα αποτελέσματα της οποίας θα τύχουν της κατάλληλης επεξεργασίας και ανατροφοδότησης για τη βελτίωση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου και των υποστηρικτικών υπηρεσιών προς τους φοιτητές.

- την επιλογή του πλέον κατάλληλου εκπαιδευτικού προσωπικού για την εμπέδωση των μαθησιακών στόχων. Αυτή εξασφαλίζεται μέσα από την μελέτη των δεδομένων από τη διαδικασία της αξιολόγησης των φοιτητών αφενός για το περιεχόμενο των μαθημάτων αφετέρου για τη διδακτική επάρκεια των διδασκόντων. Οι διδάσκοντες προέρχονται από μέλη ΔΕΠ των συνεργαζόμενων τμημάτων με αξιοσημείωτη διδακτική εμπειρία και ερευνητική δραστηριότητα. Επίσης, στο Δ.Π.Μ.Σ διδάσκουν διακεκριμένοι επιστήμονες σε διεθνές επίπεδο που κατέχουν θέσεις υπευθύνων σε εμβληματικά ερευνητικά εργαστήρια ή είναι επικεφαλής τμημάτων έρευνας ή ανάπτυξης καινοτόμων προϊόντων σε βιοϊατρικές εταιρείες με κορυφαία θέση σε παγκόσμιο επίπεδο. Με τον τρόπο αυτό μεταφέρεται η κυοφορούμενη τεχνογνωσία αιχμής απευθείας στην αίθουσα διδασκαλίας.
- την σύνταξη, εφαρμογή και ανασκόπηση ειδικών ετήσιων στόχων ποιότητας για τη βελτίωση του Δ.Π.Μ.Σ. Στόχος είναι να παρακολουθείται και όπου απαιτείται να επικαιροποιείται σε ετήσια βάση αξιοποιώντας τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης η στοχοθεσία Ποιότητας. Αυτά υλοποιούνται σε συνεργασία με τη ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Πατρών σύμφωνα με τις αρχές και κατευθύνσεις της ΕΘΑΑΕ.
- το επίπεδο ζήτησης των αποκτώμενων προσόντων των αποφοίτων στην αγορά εργασίας. Οι απόφοιτοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις σε μια διαμορφούμενη αγορά εργασίας, σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, που αναμένεται να έχει ταχεία ανάπτυξη τα επόμενα χρόνια, ενώ στο εξωτερικό υπάρχει ήδη μεγάλη ζήτηση των προσόντων των αποφοίτων.
- την ποιότητα των υποστηρικτικών υπηρεσιών προς τους φοιτητές, όπως οι διοικητικές υπηρεσίες, οι βιβλιοθήκες και οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας. Το Πανεπιστήμιο Πατρών και το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής διαθέτουν επαρκείς υποδομές και υπηρεσίες για την εκπαίδευση και την έρευνα (π.χ. αίθουσες, εργαστήρια, βιβλιοθήκες, δίκτυα, φοιτητική μέριμνα, υπηρεσίες σταδιοδρομίας, κοινωνικής πολιτικής κλπ.). Η δε λειτουργία τους διέπεται από τη θέσπιση και εφαρμογή εσωτερικών κανονισμών. Η διενέργεια αξιολόγησης βάσει των απαιτήσεων της ΜΟΔΙΠ καθώς και την υιοθέτηση εσωτερικής αξιολόγησης με στόχο τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους φοιτητές. Σκοπός των εσωτερικών αξιολογήσεων είναι να εντοπίζονται ατέλειες ή ελλείψεις και να ακολουθούν οι κατάλληλες βελτιωτικές ή διορθωτικές ενέργειες με γνώμονα τη διασφάλιση της ποιότητας και της συνεχούς βελτίωσης του παρεχόμενου έργου, όπου καθίσταται αναγκαίο.

Η διασφάλιση της ποιότητας του ΔΠΜΣ Cell and Gene Therapies: From bench to bedside and Good Manufacturing Practices του Τμήματος Ιατρικής περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις συνεχούς παρακολούθησης και περιοδικής αξιολόγησης:

- Σύσταση και λειτουργία Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών η οποία έχει την ευθύνη για τη διαμόρφωση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών και των σχετικών εισηγήσεων για πιθανές αλλαγές και τροποποιήσεις προκειμένου αυτό να παραμένει διαρκώς εναρμονισμένο με τις τρέχουσες εξελίξεις.
- Σύσταση και λειτουργία Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) του Τμήματος, η οποία είναι υπεύθυνη για την ομαλή διαδικασία συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων αξιολόγησης των μεταπτυχιακών μαθημάτων και καθηγητών από τους φοιτητές, για τη σύνταξη της ετήσιας εσωτερικής έκθεσης αξιολόγησης και για την παρακολούθηση των επί μέρους δεικτών κατάταξης του Τμήματος σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Η ΟΜΕΑ, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 34/07.04.2021 συνεδρίασή της, είναι αρμόδια για την αποστολή των

αξιολογήσεων των μαθημάτων του ΔΠΜΣ για κάθε ακαδ. έτος με στόχο την αναδιάρθρωση ή/και βελτίωση του Προγράμματος.

- Εσωτερική αξιολόγηση του Δ.Π.Μ.Σ., η οποία γίνεται σε ετήσια βάση ως μέρος της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης από την ΟΜΕΑ και την υποβολή της στη ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος. Εκεί, καταγράφονται εκτός των άλλων, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του ΠΜΣ, όλες οι επιδόσεις – ακαδημαϊκές, ερευνητικές κ.λπ. – του Τμήματος αλλά και τυχόν δυσλειτουργίες και προβλήματα. Η έκθεση παρουσιάζεται και συζητείται στη Συνέλευση του Τμήματος κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους προκειμένου να ληφθούν οι σχετικές αποφάσεις για διορθωτικές παρεμβάσεις και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος αλλά και στην ιστοσελίδα της ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Πατρών.
- Στο πλαίσιο συνεχούς παρακολούθησης του παρεχόμενου διδακτικού έργου και έγκαιρης πληροφόρησης του Διευθυντή του Δ.Π.Μ.Σ. και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, η Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. διενεργεί άτυπη ποιοτική αξιολόγηση της μαθησιακής διαδικασίας σε τακτά χρονικά διαστήματα σε κάθε μαθησιακή ενότητα ώστε να έχει ο Διευθυντής του Δ.Π.Μ.Σ. και η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών την αναγκαία πληροφόρηση για την εξέλιξη της πορείας των μαθημάτων και να διασφαλίζεται ότι επιτυγχάνονται οι μαθησιακοί στόχοι, μέσα από τις κατάλληλες προσαρμογές σε περίπτωση που αυτό καθίσταται αναγκαίο.

2. Τρόποι γνωστοποίησης και επικοινωνίας της Πολιτικής Ποιότητας

Οι τρόποι μέσω των οποίων το τμήμα Ιατρικής γνωστοποιεί και επικοινωνεί την πολιτική ποιότητας του Cell and Gene Therapies: From bench to bedside and Good Manufacturing Practices είναι οι εξής:

- Μέσω ανάρτησης και επικαιροποίησης, όταν απαιτείται, του εγγράφου που περιγράφει την πολιτική διασφάλισης ποιότητας του ΔΠΜΣ στην ιστοσελίδα <http://mastercgt.com>
- Μέσω γνωστοποίησής της στους πρωτοετείς φοιτητές του Τμήματος στην ημερίδα υποδοχής τους που πραγματοποιείται κατά το πρώτο εξάμηνο της φοίτησής τους στο Τμήμα.

3. Τρόποι Αναθεώρησης της Πολιτικής Ποιότητας

Η Πολιτική Ποιότητας του Cell and Gene Therapies: From bench to bedside and Good Manufacturing Practices αναθεωρείται όταν κρίνεται απαραίτητο. Αυτό ενδεικτικά μπορεί να προκύψει στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- από προτάσεις βελτίωσης που προήλθαν από την εσωτερική αξιολόγηση της ΟΜΕΑ,
- από αλλαγές στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο,
- από προσαρμογή στη βάση επικαιροποιημένων οδηγιών και αποφάσεων της ΕΘΑΑΕ,
- από ανατροφοδότηση από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος,
- από αποφάσεις της Συγκλήτου και της ΜΟΔΙΠ για το σύστημα ποιότητας

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

M1.1 Πολιτική ποιότητας της ακαδημαϊκής μονάδας για την ανάπτυξη και τη βελτίωση του Δ.Π.Μ.Σ.

M1.2 Στοχοθεσία Ποιότητας της ακαδημαϊκής μονάδας για το Δ.Π.Μ.Σ.

2. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΔΟΜΗ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΑ ΑΕΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΧΕΔΙΑΖΟΥΝ ΤΑ ΠΜΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΕΓΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ, Η ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ, ΤΙΣ ΠΗΓΕΣ ΑΝΤΛΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΜΣ. ΣΤΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΠΜΣ ΚΑΘΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ. ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΜΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΕΙΤΑΙ Ο ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ. ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΥΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣ ΤΟΥ ΠΜΣ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ.

1. Η ακαδημαϊκή φυσιολογία (ιστορία, επιστημονικό πεδίο, σκοπός, διδακτικό προσωπικό, προοπτικές) και ο προσανατολισμός του ΔΠΜΣ (εκπαιδευτικός, επιστημονικός, επαγγελματικός)

Ιστορία

Το Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Πατρών στεγάζεται στην πανεπιστημιούπολη σε πολύ κοντινή απόσταση από το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Πατρών στο προάστιο Ρίο της Πάτρας, μιας πόλης με σημαντική ιστορία και πολιτιστική δραστηριότητα. Τα Τμήματα Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Πατρών και Βιοϊατρικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής οργανώνουν και λειτουργούν από το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 Δ.Π.Μ.Σ. με τίτλο «Cell and Gene Therapies: from bench to bedside and Good Manufacturing Practices», σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής, αρχικά σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114 τ. Α' / 4.8.2018) και τις τροποποιήσεις και ακολούθως βάσει του Ν. 4957/2022 (ΦΕΚ 141 τ.Α' / 21.7.2022).

Επιστημονικό Πεδίο

Το Δ.Π.Μ.Σ. στοχεύει στη παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης σε πτυχιούχους ΑΕΙ στο γνωστικό αντικείμενο των Θεραπειών με Advanced Therapeutic Medicinal Products (ATMPs) (Φάρμακα Προηγμένων Θεραπειών) όπως είναι οι κυτταρικές και οι γονιδιακές θεραπείες (ΚΓΘ). Οι ΚΓΘ βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της σύγχρονης εξατομικευμένης ιατρικής και την τελευταία δεκαετία έχουν δείξει μεγάλη πρόοδο όσον αφορά τη θεραπεία πολλαπλών ασθενειών που μέχρι πρόσφατα θεωρήθηκαν μη ιάσιμες. Οι ΚΓΘ στην παρούσα φάση έχουν εφαρμογή στην Αιματολογία για αντιμετώπιση λευχαιμιών και λεμφωμάτων όπως και γονιδιακή θεραπεία θαλασσαιμιών (εγκεκριμένα προϊόντα CART από Novartis, Cellgene, Gilead και γονιδιακά προϊόντα Bluebird) αλλά και στην λοιμωξιολογία (multivirus specific cytotoxic T cells) και νευρολογία ενώ στη τελική φάση είναι να εγκριθούν αντίστοιχα προϊόντα στην Ογκολογία αλλά και σε άλλους τομείς όπως ρευματολογία και αναγεννητική ιατρική. Η πρώτη ύλη παραγωγής των ΚΓΘ είναι τα κύτταρα ή οι ιστοί του ασθενούς. Αυτά αφού συλλεχθούν από κλινικούς ιατρούς, θα πρέπει εν συνεχεία να διακινηθούν και να επεξεργαστούν σε ειδικές Good Manufacturing Practice (GMP) εργαστηριακές μονάδες από κατάλληλα εξειδικευμένο προσωπικό και εν συνεχεία να διακινηθούν με ασφαλή και ελεγχόμενο τρόπο εκ νέου προς την νοσηλευτική μονάδα όπου ο κλινικός ιατρός θα τα χορηγήσει στον ασθενή ως εξατομικευμένη θεραπεία. Συνεπώς, οι ΚΓΘ αποτελούν τη επιτομή της μεταφραστικής έρευνας με ιδιαίτερη εφαρμογή στην σύγχρονη Ιατρική όπου επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων με εξειδικευμένη γνώση συμπράττουν στη θεραπεία του ασθενούς. Η παραγωγική διαδικασία όσο και η διακίνηση και κλινική εφαρμογή αυτών των θεραπειών διέπεται από εξειδικευμένο και συνεχώς ανανεωμένο νομοθετικό πλαίσιο (π.χ. ΦΕΚ Β 4131/22.12.2016, ΦΕΚ 229/7ΔΕΚ2016, ΦΕΚ 1152/Β/29-3-2018).

Σκοπός

Βασικός σκοπός του προτεινόμενου ΔΠΜΣ είναι να εκπαιδεύσει απόφοιτους επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων στα πεδία της παραγωγής, διακίνησης, κλινικής αξιολόγησης και κλινικής εφαρμογής ΚΓΘ,

μελετώντας τόσο το βιολογικό υπόστρωμα των ΚΓΘ όσο και το νομοθετικό ρυθμιστικό πλαίσιο παραγωγής και εφαρμογής τους. Πρόκειται για θεραπείες με ευεργετικά αποτελέσματα που επιτυγχάνουν μεταστροφή στη προδιαγεγραμμένη αρνητική έως σήμερα εξέλιξη ασθενειών, αυξάνοντας το προσδόκιμο ζωής καθώς και την ποιότητα ζωής του ασθενούς. Είναι δηλαδή ένα διαρκώς επεκτεινόμενο και εξελισσόμενο πεδίο με καινοτόμα ερευνητικά αποτελέσματα.

Οι στρατηγικοί άξονες του Προγράμματος εμπίπτουν στο γενικότερο στρατηγικό σχεδιασμό ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Πατρών και του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και είναι οι εξής:

- 1) Η προαγωγή της γνώσης, η ανάπτυξη υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης και η κάλυψη των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και κοινωνικών αναγκών της χώρας.
- 2) Η υψηλού επιπέδου κατάρτιση επιστημόνων βιοϊατρικής κατεύθυνσης στις εφαρμογές της θεραπείας με κυτταρικά και γονιδιακά προϊόντα στα πεδία της προκλινικής έρευνας, της μεταφραστικής έρευνας και της εφαρμογής τους για τη θεραπεία μέχρι τώρα ανίατων νόσων, ώστε να μπορούν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη του συγκεκριμένου επιστημονικού πεδίου και στην προαγωγή της υγείας.
- 3) Η διεπιστημονική κατάρτιση των νέων επιστημόνων, ώστε να εξασφαλίζεται και να ενθαρρύνεται η ανάπτυξη της πρωτογενούς επιστημονικής έρευνας είτε στα πλαίσια ερευνητικών προγραμμάτων είτε η απασχόλησή τους ως στελέχη σε χώρους της Βιοτεχνολογίας και της Υγείας και σε αναπτυξιακούς χώρους της εθνικής οικονομίας
- 4) Η παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς τους φοιτητές σε ακαδημαϊκό και διοικητικό επίπεδο με σκοπό την άρτια φοίτησή τους.
- 5) Η ισχυροποίηση της διασύνδεσης του ΔΠΜΣ με την αγορά εργασίας, μέσα από την προώθηση της απασχόλησης των αποφοίτων του ως στελέχη σε χώρους της Βιοτεχνολογίας και της Υγείας και σε αναπτυξιακούς χώρους της εθνικής οικονομίας.
- 6) Η περαιτέρω εξέλιξη και εδραίωση του ΔΠΜΣ σε εθνικό και διεθνές επίπεδο μέσα από την προβολή και διάχυση του έργου του.

Διδακτικό Προσωπικό

Στο Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» διδάσκουν μέλη ΔΕΠ των Τμημάτων Ιατρικής του Πανεπιστημίου Πατρών και του Τμήματος Βιοϊατρικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής με πολυετή διδακτική και ερευνητική εμπειρία των μελών ΔΕΠ, με επιστημονική και ερευνητική επάρκεια και σημαντικό δημοσιευμένο επιστημονικό έργο καθώς και συμμετοχή σε πλήθος εθνικών και διεθνών συνεδρίων. Διακρίνονται επίσης για το εύρος των συνεργασιών τους, τη συμμετοχή τους στην υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων καθώς και τη συμμετοχή τους σε εθνικές επιτροπές και διεθνείς επιστημονικούς φορείς.

Στο Δ.Π.Μ.Σ. διδακτικό έργο επιτελούν επίσης συνεργαζόμενοι καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές και επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος.

Στο Δ.Π.Μ.Σ. διδάσκουν, επίσης, διακεκριμένοι επιστήμονες σε διεθνές επίπεδο που κατέχουν θέσεις υπευθύνων σε εμβληματικά ερευνητικά εργαστήρια ή είναι επικεφαλής τμημάτων έρευνας ή ανάπτυξης καινοτόμων προϊόντων σε βιοϊατρικές εταιρείες με κορυφαία θέση σε παγκόσμιο επίπεδο.

Τέλος, αναφέρεται η σημαντική συμβολή των νέων ερευνητών και υποψήφιων διδακτόρων που συμμετέχουν στη διδασκαλία, στην επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων χάριν της ηλικιακής εγγύτητας και της αμεσότερης επικοινωνίας με τους φοιτητές.

Προοπτικές

Το Δ.Π.Μ.Σ. χαρακτηρίζεται από δυναμική προοπτική εξέλιξης καθώς είναι το μοναδικό στην Ελλάδα που υπηρετεί αυτό το διεπιστημονικό γνωστικό αντικείμενο και φιλοδοξεί να εδραιωθεί αυξάνοντας τον αριθμό των φοιτητών που επιζητούν εξειδίκευση σε πρωτοπόρα πεδία καθώς αναμένεται τα επόμενα χρόνια να αυξηθεί το επίπεδο ζήτησης των αποκτώμενων προσόντων των αποφοίτων στην αγορά εργασίας. Οι απόφοιτοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις σε μια διαμορφούμενη αγορά εργασίας, σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, που αναμένεται να έχει ταχεία ανάπτυξη τα επόμενα χρόνια ενώ στο εξωτερικό υπάρχει ήδη μεγάλη ζήτηση των προσόντων των αποφοίτων.

Παράλληλα, οι διδάσκοντες είναι διαθέσιμοι να προσφέρουν συμβουλευτική υποστήριξη και καθοδήγηση στους φοιτητές που επιθυμούν να ασχοληθούν ερευνητικά με το εν λόγω αντικείμενο.

Προσανατολισμός του Δ.Π.Μ.Σ. (εκπαιδευτικός, επιστημονικός, επαγγελματικός)

Το ΔΠΜΣ θεραπεύει ένα νέο γνωστικό διεπιστημονικό αντικείμενο σε εκπαιδευτικό επίπεδο για τον ελληνικό χώρο και φιλοδοξεί να ακολουθήσει και να μεταδώσει την απαραίτητη εξειδίκευση και τις τρέχουσες γνωστικές εξελίξεις στους φοιτητές που στοχεύουν να ασχοληθούν είτε επαγγελματικά είτε ερευνητικά στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό με τις κυτταρικές και τις γονιδιακές θεραπείες (ΚΓΘ).

Η Δομή του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» και τα Μαθησιακά Αποτελέσματα που αναμένεται με την ολοκλήρωση του προγράμματος να έχουν κατακτήσει οι απόφοιτοι έχουν συνοπτικά ως εξής:

Οι φοιτητές αποκτούν βαθιά γνώση όλων των πτυχών της διαδικασίας παραγωγής CGT, ακολουθώντας προσεγμένες οδηγίες που συμμορφώνονται με τα πρότυπα καλής κατασκευής (GMP). Κατανοούν τους διάφορους τύπους κυττάρων και τις βασικές αρχές που σχετίζονται με την κυτταρική βιολογία, καθώς και με τις διάφορες μεθόδους κυτταρικών και γονιδιακών θεραπειών. Επιπλέον, αποκτούν γνώσεις σχετικά με τους κανονισμούς CGT στις ΗΠΑ, την ΕΕ και τοπικά, ενώ εξοικειώνονται με τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και οδηγίες για τη βέλτιστη πρακτική. Αναπτύσσουν καλή κατανόηση των βασικών αρχών στατιστικής ανάλυσης και των εφαρμογών τους στα θεραπευτικά προϊόντα CGT. Τέλος, με την παρακολούθηση των πρακτικών μαθημάτων, αναπτύσσουν δεξιότητες σε βασική κυτταρική βιολογία, παραγωγή κυττάρων και ασηπτική επεξεργασία. Με συνολική κατανόηση από την ανάπτυξη έως την εμπορική αξιοποίηση των προϊόντων, καθώς και σε θέματα ποιότητας εφαρμοζόμενης στην βιομηχανία και την παραγωγή, οι φοιτητές έχουν αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις για μια επιτυχημένη καριέρα στον τομέα της Κυτταρικής και Γονιδιακής Θεραπείας.

2. Ερευνητικά αντικείμενα που αξιοποιούνται από το Πρόγραμμα κατά τη συμμετοχή σε ερευνητικά έργα καθώς και τη χρησιμοποιούμενη θεωρία και πρακτική για την εμπέδυνση των γνώσεων

Πυλώνας λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» είναι το [Ινστιτούτο Κυτταρικών Θεραπειών \(Ι.Κ.Θ.\)](#) του Πανεπιστημίου Πατρών και το Ερευνητικό Εργαστήριο Αξιοπιστίας και Ποιοτικού Ελέγχου στην Εργαστηριακή Αιματολογία - HemQcR του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, όπου λαμβάνουν χώρα οι πρακτικές ασκήσεις και δοκιμές ώστε να είναι καλά προετοιμασμένοι οι απόφοιτοι με την απαιτούμενη τεχνογνωσία και τις κατάλληλες δεξιότητες που θα κληθούν να εφαρμόσουν στην πράξη.

Στο Ινστιτούτο Κυτταρικών Θεραπειών του ΠΠ λειτουργεί εργαστήριο επεξεργασίας και κρυσυντήρησης κυτταρικών προϊόντων (*Εργαστηριακή Υποδομή «Δημήτρης Λόης»*, «Εργαστήριο-GMP»), που καλύπτει τις απαιτήσεις για ειδικούς χώρους (*clean rooms*), εξοπλισμό, προδιαγραφές και διαδικασίες λειτουργίας που είναι απαραίτητες για την πιστοποίηση επιπέδου GMP. Ειδικότερα, οι άξονες βάσει των οποίων λειτουργεί το ΙΚΘ είναι οι εξής:

- Η έρευνα στο αντικείμενο των κυτταρικών θεραπειών, αλλά και η εφαρμοσμένη έρευνα, όπως είναι ο προκλινικός έλεγχος κυτταρικών θεραπειών και η ανάπτυξη κυτταρικών θεραπειών για κλινική χρήση.
- Η υψηλού επιπέδου ανάπτυξη και διαχείριση «Μητρώου Εθελοντών Δοτών Μυελού» σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται με τις εκάστοτε ισχύουσες νόμιμες διατάξεις.
- Η ερευνητική μελέτη στην προκλινική και κλινική ανάπτυξη «Φαρμάκων Προηγμένων Θεραπειών» μέσα από την εκπόνηση εφαρμοσμένης έρευνας και κλινικών μελετών.
- Η συμβολή στην κάλυψη εκπαιδευτικών και ερευνητικών αναγκών του Προγράμματος Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών τμημάτων της Σχολής Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Πατρών σε θέματα που εμπίπτουν στο γνωστικό αντικείμενο των «Φαρμάκων Προηγμένων Θεραπειών»

Το ΙΚΘ πέραν της διακίνησης κυτταρικών προϊόντων εγκεκριμένων από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων, αναπτύσσει και μια σειρά ερευνητικών δραστηριοτήτων για την κλινική ανάπτυξη νέων καινοτόμων κυτταρικών θεραπειών και εφαρμογή τους στα πλαίσια κλινικών μελετών.

Ερευνητικό Εργαστήριο Αξιοπιστίας και Ποιοτικού Ελέγχου στην Εργαστηριακή Αιματολογία - HemQcR ΠΑΔΑ

Η αποστολή του Εργαστηρίου είναι η Αξιοπιστία, Ακρίβεια, Εκτίμηση Σφαλμάτων, Ευαισθησία και Ειδικότητα του Εργαστηριακού Ελέγχου:

- (α) των Διαταραχών των Κυττάρων του Αίματος,
- (β) της Αιμόστασης και των Πρωτεϊνών της Πήξης,
- (γ) των Παραγώνων Αίματος που προορίζονται για Μετάγγιση ή Θεραπευτική χρήση και
- (δ) του Προμεταγγισιακού και Μεταγγισιακού Ελέγχου.

Το Εργαστήριο εγκαθίσταται σε χώρο του Τμήματος Βιοϊατρικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Πανεπιστημιούπολης 1 (Κ10 αίθουσα 2, Κ13-201, Κ4-111, Κ4-112, Κ4-113). Χώρος εγκατάστασης του Εργαστηρίου είναι εν γένει οι χώροι που παραχωρούνται για τη διεξαγωγή του ερευνητικού του έργου και συγκεκριμένα οι χώροι των ειδικών εγκαταστάσεων με τα όργανα και τον λοιπό εργαστηριακό και τεχνικό εξοπλισμό για τη διενέργεια των ερευνητικών προγραμμάτων και των συναφών δράσεων.

Στο Εργαστήρια τηρούνται οι προβλεπόμενοι όροι λειτουργίας και υγιεινής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

3. Σχεδιασμός και τρόπος αξιολόγησης των μαθησιακών αποτελεσμάτων

Το Πανεπιστήμιο Πατρών, ήδη από το 2007, ακολουθεί το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων (ECTS) το οποίο βασίζεται στην αρχή της διαφάνειας στις διαδικασίες μάθησης, διδασκαλίας και αξιολόγησης (Οδηγός ECTS).

Τα μαθησιακά αποτελέσματα του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» καθορίστηκαν από τη Συντονιστική Επιτροπή του με βάση το Ευρωπαϊκό και Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (EQF, NQF) και τους Περιγραφικούς Δείκτες του Δουβλίνου (Dublin Descriptors) για το επίπεδο 7, ώστε οι απόφοιτοι του να διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις, πλήθος των οποίων είναι γνώσεις αιχμής. Επίσης, οι απόφοιτοι διακρίνονται για την ικανότητα ανάλυσης, επεξεργασίας και εφαρμογής καθώς και

διασύνδεσης γνώσεων από διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα. Διαθέτουν επομένως εξειδικευμένες δεξιότητες και ικανότητες, οι οποίες απαιτούνται στην κλινική έρευνα και στα παραγόμενα καινοτόμα προϊόντα των ΚΓΘ προκειμένου να εφαρμοσθούν στον ασθενή.

Επίσης, οι φοιτητές προτρέπονται να συμμετέχουν σε επιστημονικές ημερίδες και ενημερώνονται για ιστότοπους που οφείλουν να παρακολουθούν για να είναι σε θέση να παρακολουθήσουν εκ τους σύνεγγυς τις επιστημονικές εξελίξεις.

Η αξιολόγηση του βαθμού επίτευξης των μαθησιακών αποτελεσμάτων γίνεται ως εξής:

- Στο πλαίσιο συνεχούς βελτίωσης του παρεχόμενου διδακτικού έργου και έγκαιρης και έγκυρης πληροφόρησης του επιστημονικού υπευθύνου, διενεργείται σύντομη διαδικασία είτε προφορικής είτε γραπτής αξιολόγησης σε τακτά χρονικά διαστήματα σε κάθε αυτοτελές μάθημα. Τα σχόλια των φοιτητών συγκεντρώνονται και αποστέλλονται από τη γραμματεία μέσω καναλιού επικοινωνίας αποκλειστικού για το Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» στον επιστημονικό υπεύθυνο ώστε, αν κριθεί απαραίτητο, να υπάρχει η δυνατότητα άμεσα για βελτιωτικές ή διορθωτικές κινήσεις. Υπάρχει ευελιξία στην μαθησιακή διαδικασία ώστε να επιτυγχάνονται στο έπακρο οι μαθησιακοί στόχοι. Κατά τη διάρκεια της τελευταίας ενότητας των μαθημάτων κάθε εξαμήνου οι φοιτητές συμπληρώνουν ερωτηματολόγιο το οποίο αξιολογεί την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων σε κάθε μαθησιακή ενότητα.
- Μετά την ολοκλήρωση των εξετάσεων του εαρινού εξαμήνου πραγματοποιείται συνεδρίαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών (ΕΠΣ), όπου παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των μαθημάτων όλων των εξαμήνων, εντοπίζονται αδυναμίες και προτείνονται βελτιωτικές κινήσεις.

Η ως άνω πολυεπίπεδη διαδικασία αξιολόγησης της επίτευξης των μαθησιακών αποτελεσμάτων έχει ως αποτέλεσμα την ορθή αποτίμηση της επίτευξης των μαθησιακών αποτελεσμάτων του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» και την εξεύρεση λύσεων για την βελτίωση της αποτελεσματικότητάς του.

4. Με ποιο τρόπο ζητήθηκε η γνώμη αποφοίτων, συναφών επιστημονικών οργανώσεων και εργοδοτών που δραστηριοποιούνται σε σχετικούς κλάδους, αναφορικά με το βαθμό επίτευξης των μαθησιακών αποτελεσμάτων

Οι κυτταρικές θεραπείες υπάγονται στην νομοθεσία περί «Φαρμάκων Προηγμένων Θεραπειών» και αποτελούν την πλέον καινοτόμα και αποτελεσματική θεραπευτική προσέγγιση σε μια πληθώρα, μη διαφορετικά αντιμετωπίσιμων, ασθενειών. Διάφορες κυτταρικές θεραπείες έχουν πάρει ήδη έγκριση από τον Ευρωπαϊκό και Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων και εφαρμόζονται στην Αιματολογία για την αντιμετώπιση ασθενών με ανθεκτικές λευχαιμίες και λεμφώματα, σε ασθενείς με κληρονομικά νοσήματα (γονιδιακή θεραπεία θαλασσαιμίας, αιμορροφιλίας και άλλων νευρομυϊκών παθήσεων) ενώ μια πληθώρα κυτταρικών και γονιδιακών θεραπειών αναπτύσσονται για την αντιμετώπιση ογκολογικών ασθενών τελικού σταδίου, ασθενών με σοβαρές ιογενείς λοιμώξεις, ασθενών με σοβαρά ρευματολογικά νοσήματα ή ασθενών που χρήζουν αναγεννητικής ιατρικής (εκφυλιστικές παθήσεις).

Το εν λόγω Δ.Π.Μ.Σ. είναι το μοναδικό στον ελλαδικό χώρο με αυτή την εξειδίκευση και έχει συμπράξει στρατηγική συνεργασία με την κορυφαία εταιρεία βιοτεχνολογίας στον ελλαδικό χώρο, Theracell. Η εν λόγω εταιρεία ειδικεύεται στην ανάπτυξη πρωτοπόρων κυτταρικών και γονιδιακών θεραπειών. Το θεραπευτικό της χαρτοφυλάκιο εστιάζει στην Ορθοπεδική, τη Δερματολογία, τη Νεφρολογία, την Ανοσο-Ογκολογία, την επιδιόρθωση και την Αναγέννηση Ιστών. Μέσα από στρατηγικές συμπράξεις με κορυφαίες στον κόσμο εταιρείες και ερευνητικά ινστιτούτα, η Theracell

συμμετέχει στο παγκόσμιο όραμα της υλοποίησης της Προσωποποιημένης Ιατρικής που θα ανταποκρίνεται στις ιδιαίτερες ανάγκες ίασης του κάθε ασθενούς.

Ο Επιστημονικός υπεύθυνος και Δ/ντης του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» ζήτησε από τους πρώτους αποφοίτους να καταθέσουν, εάν το επιθυμούν, εγγράφως την άποψή τους για το πρόγραμμα σπουδών που παρακολούθησαν. Οι απόψεις των αποφοίτων που απάντησαν φιλοξενούνται στην ιστοσελίδα του Δ.Π.Μ.Σ. και πραγματικά τροφοδοτούν με ενθάρρυνση τους συντελεστές του προγράμματος, ώστε να εργασθούν περαιτέρω για τη δημοσιοποίησή του. Επίσης, σχεδιάζεται η δημιουργία Συλλόγου Αποφοίτων του.

5. Ποιες είναι οι πηγές που χρησιμοποιούνται, ώστε να πραγματοποιείται η ενσωμάτωση των νέων γνώσεων στο ΠΜΣ

Στο Δ.Π.Μ.Σ διδάσκουν διακεκριμένοι επιστήμονες σε διεθνές επίπεδο που κατέχουν θέσεις υπευθύνων σε εμβληματικά ερευνητικά εργαστήρια ή είναι επικεφαλής τμημάτων έρευνας ή ανάπτυξης καινοτόμων προϊόντων σε βιοϊατρικές εταιρείες με κορυφαία θέση σε παγκόσμιο επίπεδο.

Οι επιστήμονες παρακολουθούν επισταμένα τις εξελίξεις στο γνωστικό τους αντικείμενο μέσα από τις δημοσιεύσεις, τη συμμετοχή σε συνέδρια και παράλληλα με τη δική τους δράση συμμετέχουν στις εν λόγω εξελίξεις. Με τον τρόπο αυτό είναι σε θέση να μεταφέρουν την κυοφορούμενη τεχνογνωσία αιχμής απευθείας στην αίθουσα διδασκαλίας.

Επίσης, όπως αναφέρθηκε, πυλώνας λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. είναι το Ινστιτούτο Κυτταρικών Θεραπειών (Ι.Κ.Θ.) του Πανεπιστημίου Πατρών, όπου λαμβάνουν χώρα οι κλινικές ασκήσεις των φοιτητών.

Οι διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. συμμετέχουν σε ερευνητικά έργα, επιμορφώνονται μέσω της συχνής συμμετοχής τους σε συνέδρια, webinars και διεθνή προγράμματα συνεργασίας

Πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους, λαμβάνει χώρα συνεδρίαση ΕΠΣ για την επικαιροποίηση και την κατάρτιση του προγράμματος σπουδών για τον νέο κύκλο φοιτητών.

6. Συγκριτική αξιολόγηση με άλλα ΠΜΣ ΑΕΙ του εσωτερικού/ εξωτερικού. Δεδομένα της αγοράς εργασίας ως προς την απασχόληση των αποφοίτων, διεθνή εμπειρία σε συναφές επιστημονικό πεδίο

Ο Διευθυντής του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» συνέστησε Ομάδα Εργασίας με αντικείμενο την συγκριτική αξιολόγηση άλλα Π.Μ.Σ. ΑΕΙ του εσωτερικού/ εξωτερικού. Το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η Ομάδα Εργασίας είναι ότι το Δ.Π.Μ.Σ. βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των διεθνών τάσεων και εξελίξεων στον τομέα ενώ είναι το μοναδικό στον ελληνικό χώρο με τον εν λόγω διεπιστημονικό γνωστικό αντικείμενο.

7. Αναφέρετε εάν η ύλη των μαθημάτων είναι ορθολογικά κατανεμημένη και βρίσκεται σε συμφωνία με όσα προβλέπονται από το σύστημα ECTS (συμβουλευτείτε τον οδηγό ECTS)

.Σε κάθε μάθημα του ΔΠΜΣ αντιστοιχεί ένας αριθμός πιστωτικών μονάδων (Π.Μ/ECTS), σύμφωνα με την Υ.Α. Φ5/89656/Β3 (ΦΕΚ 466/2007, Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων), που αντανακλούν το φόρτο εργασίας του φοιτητή. Η ύλη και οι απαιτούμενες εργασίες κάθε μαθήματος είναι ορθολογικά κατανεμημένες, ώστε να εξυπηρετούν τα ορισθέντα μαθησιακά αποτελέσματα.

Τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. είναι εξαμηνιαία και περιλαμβάνουν 8 θεωρητικά και 5 πρακτικά μαθήματα κορμού και διεξάγονται στην Αγγλική γλώσσα. Με απόφαση της ΕΠΣ, μαθήματα δύνανται να διδαχθούν και στην Ελληνική γλώσσα. Για τη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα και την επιτυχή συγγραφή εργασιών που θα τους ανατεθούν. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων (Π.Μ. ή Ε.Σ.Τ.Σ.) που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. ανέρχεται σε 60, ήτοι 30 Π.Μ. το πρώτο εξάμηνο και 30 Π.Μ. το δεύτερο εξάμηνο.

8. Αναφέρετε εάν παρέχεται στους φοιτητές η δυνατότητα εργασιακής εμπειρίας

Μέσα από τη συνεργασία του με τη μοναδική στον ελλαδικό χώρο εταιρεία βιοτεχνολογίας στο γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει το Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies», οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με την εργασιακή πραγματικότητα μέσα από τη διδασκαλία από επιστήμονες που μεταφέρουν, μεταξύ άλλων, τις εργασιακές τους εμπειρίες άμεσα στους φοιτητές, ενώ μέσα από τη διοργάνωση εκδηλώσεων και επισκέψεων στους χώρους της εταιρείας, υπάρχει άμεση επαφή με τους συντελεστές της εταιρείας και την εργασιακή πραγματικότητα.

Η περαιτέρω ανάπτυξη του πεδίου αυτού στην αγορά εργασίας θα μεγαλώσει τις προσφερόμενες θέσεις πρακτικής καθώς και τις αντίστοιχες δυνατότητες εργασιακής απορρόφησης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η εταιρεία έχει ήδη προσφέρει θέσεις εργασίας σε τέσσερις αποφοίτους από τα δύο πρώτα ακαδημαϊκά έτη, ενώ το μεγαλύτερο μέρος των αποφοίτων εργάζεται σε σταθερές θέσεις εργασίας σε κλάδους που σχετίζονται με το αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies»

9. Αναφέρετε τον τρόπο, με τον οποίο πραγματοποιείται η διασύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα

Εφόσον στο Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» δεν εκπονείται διπλωματική εργασία η σύνδεση με την έρευνα γίνεται μέσω της μεταφοράς των κυοφορούμενων εξελίξεων από την αιχμή της έρευνας στο μάθημα με σκοπό την παροχή εξειδικευμένης γνώσης στους φοιτητές και την απόκτηση των απαιτούμενων ικανοτήτων, πρακτικών δεξιοτήτων και εργαστηριακών τεχνικών, στην εκπαίδευση και εξειδίκευση τους.

Στο εν λόγω Δ.Π.Μ.Σ διδάσκουν διακεκριμένοι επιστήμονες σε διεθνές επίπεδο που κατέχουν θέσεις υπευθύνων σε εμβληματικά ερευνητικά εργαστήρια ή είναι επικεφαλής τμημάτων έρευνας ή ανάπτυξης καινοτόμων προϊόντων σε βιοϊατρικές εταιρείες με κορυφαία θέση σε παγκόσμιο επίπεδο. Επομένως, είναι σε θέση να μεταφέρουν την τεχνογνωσία αιχμής απευθείας στην αίθουσα διδασκαλίας. Οι καθηγητές είναι πάντα διαθέσιμοι για άμεση επικοινωνία με τους φοιτητές που επιθυμούν να θέσουν επί τάπητος θέματα ειδικότερου ενδιαφέροντος.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

M2.1 Απόφαση Συγκλήτου για την ίδρυση του ΔΠΜΣ

M2.2 Επικαιροποιημένος Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του ΔΠΜΣ, σύμφωνα με τον Ν. 4957/2022

M2.3 Οδηγός Σπουδών του ΔΠΜΣ του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους

M2.4 Περιγράμματα μαθημάτων

M2.5 Διδακτικό προσωπικό

3. ΦΟΙΤΗΤΟ-ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ, ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΑ ΑΕΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΟΥΝ ΟΤΙ ΤΑ ΠΜΣ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ, ΩΣΤΕ ΑΥΤΟΙ ΝΑ ΕΝΘΑΡΡΥΝΟΝΤΑΙ ΝΑ ΑΝΑΛΑΒΟΥΝ ΕΝΕΡΓΟ ΡΟΛΟ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΑΘΗΣΗΣ. ΟΙ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΖΟΝΤΑΙ ΠΡΟΣ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ.

1. *Τρόποι εφαρμογής της φοιτητοκεντρικής μάθησης*

Το ΔΠΜΣ εφαρμόζει τις αρχές της φοιτητοκεντρικής μάθησης έχοντας ως επίκεντρο τον φοιτητή στη διδασκαλία, ενθαρρύνοντας την ενεργό συμμετοχή του στην εκπαιδευτική διαδικασία, με στόχο την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Μέσα από σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας με γνώμονα τη διατήρηση αμείωτου του ενδιαφέροντος των φοιτητών, επιδιώκεται η αλληλεπίδραση μεταξύ διδασκόντων και διδασκομένων κατά τη διάρκεια τόσο των θεωρητικών όσο και των εργαστηριακών μαθημάτων.

Κεντρικό σημείο στη λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ. είναι η έμφαση στην εφαρμογή πολυεπίπεδης διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών, τα αποτελέσματα της οποίας τυγχάνουν της ενδεδειγμένης ανάλυσης και ανατροφοδότησης, με σκοπό οι προσαρμογές ή διορθωτικές δράσεις να εξασφαλίζουν την υψηλή ποιότητα του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου.

Η διδακτική προσέγγιση μέσα από μαθήματα που διαρθρώνονται σε θεωρητικά και εργαστηριακά αφενός, η ποικιλία διαφορετικών μεθόδων αξιολόγησης (τελικές γραπτές πολλαπλής επιλογής ή ανάπτυξης, ομαδικές ή ατομικές εργασίες) αφετέρου, εξασφαλίζουν την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Η ανάθεση ομαδικών εργασιών συμβάλλει στην εξοικείωση και εμπάθυνση επιλεγμένων θεμάτων καθώς και στην καλλιέργεια υπευθυνότητας και συνεργατικότητας.

Η επικαιροποίηση δε του Προγράμματος Σπουδών συντελείται σε δύο άξονες α) τις τελευταίες επιστημονικές εξελίξεις στο διεπιστημονικό γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει το Πρόγραμμα β) τα αποτελέσματα όλης της διαδικασίας αξιολόγησης που ακολουθείται. Η ανάθεση των μαθημάτων στα μέλη ΔΕΠ γίνεται από ΕΠΣ πριν την έναρξη του κάθε εξαμήνου.

2. *Εφαρμοζόμενα μέσα και μέθοδοι διδασκαλίας*

Στη διδασκαλία των μαθημάτων ακολουθούνται μέθοδοι διδασκαλίας που προάγουν τη φοιτητοκεντρική μάθηση μέσω του συνδυασμού δύο προσεγγίσεων: α) της δια ζώσης διδασκαλίας, και β) της εξ αποστάσεως διδασκαλίας (υβριδικό/μεικτό σύστημα εκπαίδευσης).

Το Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» υποστηρίζει ενεργά την εξ αποστάσεως διδασκαλία μέσω της πλατφόρμας Zoom και μέσω της πλατφόρμας E-Class. Χρησιμοποιούνται οι δυνατότητες της και τα εργαλεία της πλατφόρμας για την παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού και τη συμμετοχή των φοιτητών στην εκπαιδευτική διαδικασία, όπως διαμοιρασμό διαφανειών (σε PDF και PPT), προβολή βίντεο, σύνδεση με το διαδίκτυο, πίνακα, chat και πολλά άλλα. Στην πλατφόρμα E-Class είναι αναρτημένο όλο το εκπαιδευτικό υλικό όπως, lesson plans, αρχεία παρουσιάσεων, επικουρικό υλικό καθώς και κάθε πληροφορία που θεωρεί χρήσιμη ο διδάσκων να έχει πρόσβαση ο φοιτητής.

Στην περίπτωση που φοιτητής αποδεδειγμένα λόγω ανωτέρας βίας δεν δύναται να παρακολουθήσει το μάθημα, παρέχεται η δυνατότητα οπτικοακουστικής καταγραφής του, ώστε ο φοιτητής να το παρακολουθήσει μόλις έχει τη δυνατότητα.

Όλα τα παραπάνω εφαρμοζόμενα μέσα παρέχουν ευελιξία και επιτρέπουν στους φοιτητές να ανατρέχουν στη διδακτέα ύλη με βάση τις προσωπικές και επαγγελματικές τους υποχρεώσεις και παράλληλα να επιτύχουν εμπέδωση και εμπάθυνση των εκπαιδευτικών τους στόχων με βάση τον προσωπικό τους προγραμματισμό.

- Οι φοιτητές ενημερώνονται για εκπαιδευτικά και οργανωτικά θέματα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Επίσης, εκπαιδευτικό και υποστηρικτικό υλικό αποστέλλεται στα emails που έχουν οι φοιτητές στην πλατφόρμα e-class καθώς και στα προσωπικά τους e-mails για να εξασφαλιστεί άμεσα η αποστολή των δεδομένων και η ορθή ενημέρωσή τους. Για την αμεσότερη επικοινωνία, τον καλύτερο συντονισμό και την παροχή άμεσων οδηγιών με τους φοιτητές χρησιμοποιείται και δημοφιλές μέσο κοινωνικής δικτύωσης (viber) που διαχειρίζεται η Γραμματεία.
- Όλες οι παραπάνω μέθοδοι αποσκοπούν στην πληρέστερη και αμεσότερη επικοινωνία με τους φοιτητές με σκοπό την παροχή όλης της αναγκαίας πληροφόρησης και υποστήριξή τους κατά τη διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας με σκοπό την επίτευξη των μαθησιακών στόχων.

Στην αίθουσα διδασκαλίας χρησιμοποιείται προβολικό σύστημα για την εμφάνιση διαφανειών παρουσίασης (μέσω Power Point) στην οθόνη προβολής. Υπάρχει η δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί και ο κλασικός πίνακας ή να γράψει ο διδάσκων και ψηφιακά.

Στα θεωρητικά μαθήματα ενθαρρύνεται η συμμετοχή των φοιτητών με σχόλια, διευκρινίσεις και παρεμβάσεις με σκοπό να προάγεται η συμμετοχική μάθηση και η φοιτητοκεντρική διδασκαλία. Στα δε πρακτικά μαθήματα οι φοιτητές προβαίνουν στην υλοποίηση των απαραίτητων εργαστηριακών ασκήσεων, που έχουν σχεδιασθεί και δομηθεί κατάλληλα με σκοπό την απόκτηση πρακτικών δεξιοτήτων.

Στα εργαστηριακά μαθήματα οι φοιτητές εκπαιδεύονται στο αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» υποχρεωτικά δια ζώσης.

Με γνώμονα την παροχή καλύτερων υπηρεσιών προς τους φοιτητές, τη βελτίωση της οργανωτικής επάρκειας και της ταχύτερης αντιμετώπισης των θεμάτων του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies», οι συντελεστές του Δ.Π.Μ.Σ. χρησιμοποιούν ιδιαίτερο κανάλι επικοινωνίας (slack) για την αμεσότερη διευθέτηση και τον καλύτερο συντονισμό των τρεχουσών θεμάτων.

3. **Μηχανισμός διαχείρισης φοιτητικών παραπόνων**

Στο Πανεπιστήμιο Πατρών ιδρύθηκε και λειτουργεί από το 2021, Γραφείο με την επωνυμία «Συνήγορος του Φοιτητή» που αποσκοπεί στη διαμεσολάβηση μεταξύ από τη μία πλευρά των φοιτητών και από την άλλη θεσμικών οργάνων, διδασκόντων, υπηρεσιών ή στελεχών του Πανεπιστημίου, όταν υπάρχει κάποια δυσεπίλυτη διχογνωμία, διαφοροποιημένη προσέγγιση που οδηγεί σε αποκλίνουσες εκτιμήσεις για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν ή κάποια καταγγελία. Το γραφείο του Συνηγόρου του φοιτητή «δεν έχει αρμοδιότητα σε θέματα εξετάσεων και βαθμολογίας» όπως ρητά αναφέρει ο Νόμος. Πλην των ζητημάτων αυτών όμως, θα αποτελεί πάντα μια γέφυρα επικοινωνίας για:

- διευκόλυνση των φοιτητών με τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες του πανεπιστημίου,

- εξέταση και αναζήτηση λύσεων στα αιτήματα φοιτητών/τριών για θέματα που αντιμετωπίζουν με τις ακαδημαϊκές ή τις διοικητικές υπηρεσίες,
- εξέταση αναφορών ή καταγγελιών των φοιτητών για την τήρηση διατάξεων και κανόνων της δεοντολογίας και της πανεπιστημιακής νομοθεσίας,
- ενημέρωση των φοιτητών για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το νομικό πλαίσιο αλλά και τα ήθη που απορρέουν από την ένταξη στην Πανεπιστημιακή Κοινότητα.

Για την καταγραφή παραπόνων είναι πάντοτε διαθέσιμο στους φοιτητές το «Ηλεκτρονικό Έντυπο Υποβολής Παραπόνων» μέσω της ιστοσελίδας του ΔΠΜΣ. Οι φοιτητές μπορούν να υποβάλλουν γραπτό παράπονο για θέματα ή ενέργειες που άπτονται της ποιότητας εκπαιδευτικών και διοικητικών υπηρεσιών του ΔΠΜΣ. Η επίλυση του προβλήματος μπορεί να επιτευχθεί με τη συμβολή του Διευθυντή του ΔΠΜΣ ή άλλου διδάσκοντος του Προγράμματος. Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι ο Διευθυντής του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies», αφενός άμεσα ο ίδιος αφετέρου μέσω της Γραμματείας, έχει τακτική και άμεση επικοινωνία με τους φοιτητές με αποτέλεσμα να έχει διαρκή και ορθή ενημέρωση για την πορεία υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος.

4. Σύστημα αξιολόγησης μαθήματος και διδάσκοντος από τους φοιτητές

Σημαντικό τμήμα της φοιτητοκεντρικής προσέγγισης του ΠΜΣ αποτελεί η συμμετοχή των φοιτητών στις διαδικασίες αξιολόγησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, προσφέροντας ανατροφοδότηση στην εκπαιδευτική εμπειρία.

Η αξιολόγηση του μαθήματος και των διδασκόντων γίνεται με βάση το πλαίσιο λειτουργίας της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Πανεπιστημίου και διενεργείται μεταξύ 8ης και 10ης εβδομάδας κάθε εξαμήνου. Τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων κοινοποιούνται στον Διευθυντή και στην ΕΠΣ και εν συνεχεία στον διδάσκοντα. Η ΕΠΣ συντάσσει Έκθεση Αξιολόγησης αποφασίζοντας για τα μέτρα ή τις δράσεις που απαιτούνται να ληφθούν προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα ενδεχόμενα προβλήματα που αποτυπώνονται στην Έκθεση Αξιολόγησης.

Επίσης, στο πλαίσιο συνεχούς βελτίωσης του παρεχόμενου διδακτικού έργου και έγκαιρης και έγκυρης πληροφόρησης του επιστημονικού υπευθύνου, διενεργείται σύντομη διαδικασία άτυπης ποιοτικής αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου κάθε μαθησιακή ενότητα, ώστε, αν κριθεί απαραίτητο, να υπάρχει η δυνατότητα από τον επιστημονικό υπεύθυνο για βελτιωτικές ή διορθωτικές κινήσεις.

5. Θεσμός ακαδημαϊκού συμβούλου

Στο πλαίσιο της αποτελεσματικότερης επικοινωνίας με το σύνολο των φοιτητών του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies», έχει ενεργοποιηθεί ο θεσμός του ακαδημαϊκού συμβούλου. Στην παρούσα φάση έχει ορισθεί ότι για τους πρώτους 15 φοιτητές ο ακαδημαϊκός σύμβουλος, θα είναι ο Διευθυντής του ΔΠΜΣ. Εξυπακούεται ότι με την αύξηση του αριθμού των φοιτητών, θα ορισθεί και άλλος ακαδημαϊκός σύμβουλος, από την αρχή του πρώτου εξαμήνου για όλη τη διάρκεια της φοίτησης του/της.

Ο/Η ακαδημαϊκός σύμβουλος είναι πάντα διαθέσιμος/η για την υποστήριξη και τη διαχείριση οποιασδήποτε ακαδημαϊκής ή προσωπικής δυσκολίας παρέχοντας στο φοιτητή συμβουλευτική υποστήριξη και καθοδήγηση, και μεριμνώντας ταυτόχρονα για την επίλυση κάθε θέματος που θα προκύψει κατά τη διάρκεια της φοίτησής στο ΠΜΣ. Ο ρόλος αυτός στην παρούσα φάση που ο

αριθμός των φοιτητών είναι μικρός εξυπηρετείται στο καλύτερο δυνατό βαθμό από τον Διευθυντή του ΔΠΜΣ.

Υφίσταται εκ των πραγμάτων μια διαρκής επικοινωνία και προσωπική προσέγγιση του Διευθυντή του ΔΠΜΣ που εξασφαλίζει την εμπιστοσύνη των φοιτητών προς το πρόσωπό του. Επομένως, οι φοιτητές αισθάνονται ότι μπορούν να καταθέσουν το οποιοδήποτε προσωπικό πρόβλημά τους και γνωρίζουν ότι θα υπάρξει μέριμνα για να δοθεί άμεσα ακαδημαϊκή, διοικητική και κοινωνική στήριξη.

6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα των φοιτητών/τριων

Το ακαδημαϊκό σύμβουλος σέβεται την διαφορετικότητα και την έμφυλη ισότητα και μεριμνά για την ισότιμη συμμετοχή όλων στην εκπαιδευτική διαδικασία. Όλοι οι χώροι είναι προσβάσιμοι σε ΦΜΕΑ. Όλες οι αίθουσες είναι προσβάσιμες για αναπηρικό αμαξίδιο, είτε με ράμπα, είτε με ηλεκτρικό αναβατόριο, ενώ υπάρχουν τουαλέτες για ΑΜΕΑ.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

M3.1 Αξιολόγηση από τους φοιτητές: α) Δείγμα πλήρως συμπληρωμένου ερωτηματολογίου για την αξιολόγηση μαθήματος /διδάσκοντα του ΠΜΣ από τους φοιτητές, β) Αποτελέσματα της στατιστικής επεξεργασίας του συνόλου των ερωτηματολογίων ανά ερώτηση για δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα. Σχολιασμός των αποτελεσμάτων και προτάσεις αντιμετώπισης των αδυναμιών.

M3.2 Κανονισμός λειτουργίας μηχανισμού διαχείρισης παραπόνων και ενστάσεων φοιτητών

M3.3 Κανονισμός λειτουργίας θεσμού ακαδημαϊκού συμβούλου

M3.4 Αναφορά στις μεθόδους διδασκαλίας και αξιολόγησης των φοιτητών

4. ΕΠΙΛΟΓΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ, ΣΤΑΔΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ

ΤΑ ΑΕΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΟΥΝ ΚΑΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΑΔΙΑ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΕΠΙΛΟΓΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ, ΣΤΑΔΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ, ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ).

1. Υποστήριξη νεοεισερχομένων φοιτητών

Κατά την πρώτη συνάντηση υποδοχής και ενημέρωσης οι νεοεισερχόμενοι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να ενημερωθούν από τον Διευθυντή του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» αναλυτικά για τη δομή του και τον Οδηγό Σπουδών, όπου προβλέπονται όλες οι αναγκαίες ρυθμίσεις για την εύρυθμη λειτουργία του Προγράμματος και την ομαλή φοίτηση. Συγκεκριμένα, αναφέρονται λεπτομερώς οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των φοιτητών, η διαδικασία επιλογής και το πλαίσιο φοίτησης. Γίνεται παρουσίαση των υπηρεσιών και των υποδομών υποστήριξης του Πανεπιστημίου Πατρών και του ΔΠΜΣ ώστε οι φοιτητές να έχουν σφαιρική ενημέρωση για τα εν λόγω θέματα. Η ιστοσελίδα του ΔΠΜΣ περιλαμβάνει όλο το φάσμα των θεμάτων που έχουν στοχεύουν στη βέλτιστη φοίτηση των φοιτητών και στην αξιοποίηση από πλευράς τους των προσφερόμενων υπηρεσιών. Περιλαμβάνονται, ενδεικτικά τα περιγράμματα των μαθημάτων, οι υπηρεσίες της γραμματείας, θέματα φοιτητικής μέριμνας, ο θεσμός του ακαδημαϊκού συμβούλου, η υποβολή παραπόνων καθώς η Πολιτική Ποιότητας του ΠΜΣ.

Σ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους, οι φοιτητές λαμβάνουν ενημέρωση από τη Γραμματεία του ΔΠΜΣ σχετικά με οποιοδήποτε θέμα που αφορά στο πρόγραμμα σπουδών, το περιεχόμενο, τους στόχους καθώς και για οργανωτικά και διοικητικά θέματα. Η Γραμματεία του ΔΠΜΣ λειτουργεί επίσης ως ενδιάμεσο μέσο επαφής και επικοινωνίας μεταξύ των φοιτητών και της Γραμματείας του Τμήματος Ιατρικής, με σκοπό την αμεσότερη και αποδοτικότερη διαχείριση και διεκπεραίωση των θεμάτων που τους απασχολούν και πάντα με γνώμονα την ουσιαστική εξυπηρέτηση του φοιτητή.

Το Πανεπιστήμιο Πατρών εφαρμόζει Ενιαίο Σύστημα Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Γραμματείας, όπου το Υποσύστημα Διαχείρισης Κύκλου Ζωής Φοιτητών καλύπτει τον πλήρη κύκλο φοίτησης, προσφέροντας στις φοιτήτριες και τους φοιτητές του Πανεπιστημίου ηλεκτρονικές υπηρεσίες μίας στάσης σε κάθε στάδιο αυτού του κύκλου. Είναι εστιασμένο πρωτίστως στην εξυπηρέτηση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών και σε δευτερευόντως στα μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου. <https://www.upnet.gr/services/progress/>

Επίσης, με στόχο τη γρήγορη, αποτελεσματική και αξιόπιστη παροχή οδηγιών σε θέματα υποστήριξης & επίλυσης κοινών προβλημάτων και αναζήτησης πληροφοριών για τη λειτουργία του Πανεπιστημίου Πατρών, έχει ξεκινήσει πιλοτικά το σύστημα «Αθηνά», ένα ηλεκτρονικό σύστημα συχνών ερωτήσεων για μία σειρά από θέματα που απασχολούν συχνά τα μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας και ειδικά τους φοιτητές (<https://athena.upatras.gr>). Εκεί, οι νεοεισερχόμενοι φοιτητές, μπορούν να βρουν όλες τις πληροφορίες προκειμένου να αξιοποιήσουν στο μέγιστο τις δυνατότητες που έχουν και τις υπηρεσίες που τους παρέχονται ως μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.

2. Επιλογή φοιτητών

Για την εισαγωγή ΜΦ διενεργείται προκήρυξη (Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος) με εισήγηση και απόφαση της ΕΠΣ του Δ.Π.Μ.Σ. κάθε ακαδημαϊκό έτος με καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων και δικαιολογητικών το αργότερο εντός του μηνός Σεπτεμβρίου. Στην πρόσκληση δημοσιοποιούνται τα παρακάτω:

- Οι προϋποθέσεις συμμετοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών στη διαδικασία επιλογής.

- Τα απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν.
- Οι προθεσμίες υποβολής των δικαιολογητικών και τρόπος υποβολής Οι υποψήφιοι υποβάλλουν την αίτησή τους ηλεκτρονικά στο portal: https://matrix.upatras.gr/sap/bc/webdynpro/sap/zur_s_pg_adm#
- Η διαδικασία επιλογής, καθώς και τα κριτήρια επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών.
- Η ημερομηνία της συνέντευξης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών.
- Κάθε άλλη λεπτομέρεια που κρίνεται απαραίτητη η οποία διευκολύνει τη διαδικασία της καλύτερης επιλογής των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών

Η δημοσίευση της προκήρυξης γίνεται από το Πανεπιστήμιο Πατρών με ευθύνη του Τμήματος, ενώ το σχετικό κόστος βαρύνει το Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies»

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 1 του κανονισμού, καθώς και στην προκήρυξη κάθε έτους.

Στο Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί μετά από ανοικτή προκήρυξη και επιλογή, κάτοχοι τίτλου πρώτου κύκλου σπουδών των ακόλουθων Τμημάτων/Σχολών της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής: Ιατρικής, Φαρμακευτικής, Βιολογίας, Μοριακής Βιολογίας, Βιοϊατρικών Επιστημών, Χημείας, Βιοχημείας, Χημικών Μηχανικών, Ιατρικών Εργαστηρίων, των Πανεπιστημίων της χώρας, καθώς και κάτοχοι ισότιμων και αντίστοιχων τίτλων σπουδών της ημεδαπής και αλλοδαπής, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Αίτηση μπορούν να υποβάλουν και τελειόφοιτοι των ανωτέρω τμημάτων υπό την προϋπόθεση ότι θα έχουν προσκομίσει Βεβαίωση Περάτωσης των Σπουδών τους το αργότερο μέχρι τον Σεπτέμβριο και πάντως πριν την ημερομηνία συνεδρίασης της ΕΔΕ για επικύρωση του πίνακα των επιτυχόντων. Στην περίπτωση αυτή αντίγραφο του πτυχίου ή του διπλώματός τους προσκομίζεται πριν από την ημερομηνία έναρξης του προγράμματος.

Σε κάθε περίπτωση, οι επιλεγέντες θα πρέπει να προσκομίσουν όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά μέχρι τη λήξη των εγγραφών. Ο αριθμός των εισακτέων ορίζεται κατ' ανώτατο όριο στους τριάντα (30).

Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4485/2017, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος και ανά Π.Μ.Σ., μόνο σε Π.Μ.Σ. που οργανώνεται σε Τμήμα του Ιδρύματος όπου υπηρετούν, το οποίο είναι συναφές με το αντικείμενο του τίτλου σπουδών και του έργου που επιτελούν στο οικείο Ίδρυμα.

Με εισήγηση και απόφαση της ΕΠΣ ορίζεται κάθε έτος η Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων (ΕΑΥ), η οποία απαρτίζεται από (3) τρία μέλη (τρία τακτικά και τρία αναπληρωματικά), τα οποία προκύπτουν από τη ΕΠΣ.

Η επιλογή ολοκληρώνεται μέχρι τέλος του μηνός Σεπτεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους.

- Η επιλογή γίνεται κυρίως με συνεκτίμηση των εξής κριτηρίων: το γενικό βαθμό του πτυχίου/διπλώματος, τη βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα που είναι σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του ΔΠΜΣ, την επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο και την τυχούσα ερευνητική ή επαγγελματική εμπειρία του υποψηφίου.

Η ΕΑΥ μπορεί να καλέσει σε συνέντευξη, όσους από τους υποψηφίους κρίνει ότι πληρούν τις τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις, σύμφωνα με το βιογραφικό τους. Η Αγγλική είναι απαραίτητη καθώς είναι η κύρια γλώσσα του ΔΠΜΣ. Η Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων καταρτίζει πίνακα αξιολογικής σειράς των επιτυχόντων, ο οποίος επικυρώνεται από την ΕΠΣ, λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια επιλογής:

1. Τον βαθμό πτυχίου/διπλώματος.
2. Τη διπλωματική εργασία (όπου προβλέπεται σε προπτυχιακό επίπεδο) ή/και πιθανή ερευνητική (δημοσιεύσεις)/επαγγελματική εμπειρία, σχετική με το γνωστικό αντικείμενο του ΔΠΜΣ.
3. Συνέντευξη του υποψηφίου (συνεκτίμηση της προσωπικότητας, της επιστημονικής συγκρότησης και των συστατικών επιστολών). Στόχος είναι να διαπιστωθεί κατά πόσο οι υποψήφιοι είναι σε θέση ουσιαστικά στις απαιτήσεις του ΠΜΣ, με γνώμονα το ειδικό τους ενδιαφέρον για το Πρόγραμμα και τα κίνητρα παρακολούθησής του. Επίσης, κατά τη συνέντευξη, αξιολογείται η επάρκεια στην Αγγλική γλώσσα για όσους/ες υποψήφιοι/ες δεν κατέχουν τα σχετικά αποδεικτικά.
4. Άριστη γνώση της Αγγλικής γλώσσας
5. Άλλα προσόντα (π.χ. γνώση άλλων ξένων γλωσσών, ικανότητα χρήσης Η/Υ κ.τ.λ.).
6. Πιθανή ερευνητική (δημοσιεύσεις)/επαγγελματική εμπειρία, σχετική με το γνωστικό αντικείμενο του ΔΠΜΣ, συμμετοχή σε επιστημονικές εκδηλώσεις και επιστημονικές δημοσιεύσεις.

Προκρίνονται οι υποψήφιοι κατ' αξιολογική σειρά των επιτυχόντων, έως τον μέγιστο αριθμό θέσεων. Οι υπόλοιποι επιτυχόντες χαρακτηρίζονται ως επιλαχόντες και μπορούν να καταλάβουν θέση στο ΔΠΜΣ εάν αρνηθεί(ουν) την εγγραφή κάποιος(οι) από τους επιτυχόντες. Στην περίπτωση ισοβαθμίας, εάν έχουν καλυφθεί οι θέσεις, θα προηγηθούν όσοι έχουν το καλύτερο βιογραφικό (εκπαιδευτικά/μετεκπαιδευτικά προγράμματα πάνω στο αντικείμενο του ΔΠΜΣ, ερευνητική εμπειρία κ.ά.). Εάν δεν έχουν καλυφθεί οι θέσεις, γίνονται δεκτοί όλοι οι ισοβαθμούντες.

Ο κατάλογος των επιτυχόντων επικυρώνεται από την ΕΔΕ.

3. Παρακολούθηση της προόδου των φοιτητών

Στον προηγούμενο άξονα αναφέρθηκε ο ρόλος του ακαδημαϊκού σύμβουλου στην υποστήριξη και τη διαχείριση οποιουδήποτε θέματος ακαδημαϊκού ή μη που δυσχεραίνει την ομαλή παρακολούθηση του φοιτητή. Ο ρόλος αυτός στην παρούσα φάση που ο αριθμός των φοιτητών είναι μικρός εξυπηρετείται στο καλύτερο δυνατό βαθμό από τον Διευθυντή του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies». Για την εκπλήρωση αυτού του ρόλου, ο Διευθυντής καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, στο πλαίσιο των γενικότερων ακαδημαϊκών και ερευνητικών του καθηκόντων, να ανταποκριθεί με επάρκεια μέσα από συμβουλευτική υποστήριξη και καθοδήγηση. Υπάρχει διαρκής μέριμνα να επιλύεται όσο το δυνατό αμεσότερα οποιοδήποτε πρόβλημα προκύψει.

- Παρακολούθηση μαθημάτων

Σε περίπτωση που λόγω απουσιών ο ΜΦ δεν ολοκληρώσει επιτυχώς, διαγράφεται από το Δ.Π.Μ.Σ. Το σύνολο των αδικαιολόγητων απουσιών ενός φοιτητή δεν μπορεί να ξεπερνάει το 10% ενώ το σύνολο των δικαιολογημένων απουσιών δεν μπορεί να ξεπερνάει το 10% των συνολικών ωρών του ΔΠΜΣ. Σε περίπτωση που κάποιος φοιτητής ξεπεράσει το όριο του 20% των συνολικών ωρών του ΔΠΜΣ τότε διαγράφεται από το ΔΠΜΣ. Η ΕΠΣ μπορεί να αποφασίσει διαφορετικά, κατά περίπτωση, μετά από αίτηση

του ενδιαφερομένου, εφόσον συντρέχει λόγος ανώτερης βίας. Βεβαίωση παρακολούθησης στο Δ.Π.Μ.Σ. μπορούν να λάβουν και όσοι έχουν επιτυχώς εξετασθεί σε μαθήματα- κύκλους του Δ.Π.Μ.Σ., χωρίς να έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους σε αυτό. Τα μαθήματα-εργαστήρια πραγματοποιούνται στο Πανεπιστήμιο Πατρών και στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, όπως προβλέπεται στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (ΕΠΣ).

Για τη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα, τα σεμινάρια, τις ασκήσεις προσομοίωσης και την επιτυχή συγγραφή εργασιών που θα τους ανατεθούν.

- Βαθμολογία-Εξετάσεις

Η επίδοση σε κάθε μάθημα αξιολογείται από τους διδάσκοντες και βαθμολογείται με την ισχύουσα, για τους προπτυχιακούς φοιτητές, κλίμακα βαθμολογίας. Συγκεκριμένα, οι βαθμοί που δίδονται, κυμαίνονται από μηδέν (0) μέχρι δέκα (10) με διαβαθμίσεις της ακέρατης ή μισής μονάδας. Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το 5 και οι μεγαλύτεροί του.

Η θεματολογία των εξετάσεων ορίζεται από τους διδάσκοντες και η εξέταση μπορεί να έχει τη μορφή πολλαπλών επιλογών (multiple choice) ή ανοιχτών ερωτήσεων ή παρουσίασης εργασίας.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής δύναται να εξεταστεί στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων, πριν την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου, μετά από εισήγηση και έγκριση της ΕΠΣ του Προγράμματος. Η εξεταστική περίοδος ορίζεται στις δύο (2) εβδομάδες. Η παραπάνω εξέταση είναι επαναληπτική των μαθημάτων των αντίστοιχων εξαμήνων.

Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα ή υπέρβασης του ορίου απουσιών, ο μεταπτυχιακός φοιτητής είναι υποχρεωμένος να επαναλάβει την παρακολούθησή του. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας σε μάθημα, στην οποία δεν προσμετράται η τυχόν αποτυχία σε εξέταση μαθήματος κατά την επαναληπτική εξέταση πριν από την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου, ο μεταπτυχιακός φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα.

Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας στο τελευταίο μάθημα, με το οποίο ο φοιτητής ολοκληρώνει τις υποχρεώσεις του στο ΔΠΜΣ, μετά από αίτηση του φοιτητή, δίνεται η δυνατότητα επανεξέτασής του από Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, η οποία θα ορίζεται με απόφαση της ΕΔΕ του Προγράμματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων.

Για την απονομή του Δ.Μ.Σ., απαιτείται προαγωγικός βαθμός σε όλα τα μεταπτυχιακά μαθήματα. Αν η εν λόγω προϋπόθεση δεν επιτευχθεί μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία, ο μεταπτυχιακός φοιτητής δικαιούται απλού πιστοποιητικού επιτυχούς παρακολούθησης των μαθημάτων, όπου έλαβε προαγωγικό βαθμό και αποχωρεί.

- Ανανέωση Εγγραφής

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές (Μ.Φ.) υποχρεούνται να ανανεώνουν την εγγραφή τους ανά εξάμηνο σε προκαθορισμένες ημερομηνίες που ορίζονται από το Επισπεύδον Τμήμα και δημοσιοποιούνται και επίσης να δηλώνουν τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://progress.upatras.gr>. Η ανανέωση εγγραφής είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη οποιουδήποτε πιστοποιητικού σπουδών από τη Γραμματεία. Επίσης, η δήλωση των μαθημάτων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την καταχώριση των βαθμών του ΜΦ στο τέλος κάθε εξεταστικής περιόδου.

Φοιτητής, που δεν ανανέωσε την εγγραφή του και δεν παρακολούθησε μαθήματα για δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα, χάνει τη ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή και διαγράφεται από τα Μητρώα του ΔΠΜΣ.

- Αναστολή φοίτησης – Παράταση Σπουδών

Αναστολή φοίτησης (σπουδών) δύναται να δίνεται κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης του ΜΦ. Η αναστολή φοίτησης δεν μπορεί να υπερβεί τα δύο συνεχόμενα (2) εξάμηνα, τα οποία δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια φοίτησης, δηλαδή τέσσερα (4) εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής αίρονται όλα τα δικαιώματα του ΜΦ.

Δύναται και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις (ενδεικτικά: ασθένεια, φόρτος εργασίας, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας) να χορηγείται παράταση σπουδών και μέχρι ένα έτος, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης της ΕΔΕ.

Οι όροι φοίτησης που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται αποδεκτοί από κάθε υποψήφιο με την εγγραφή του. Ο υποψήφιος, πριν εγγραφεί, λαμβάνει γνώση αυτού του Κανονισμού.

4. Θεσμοθετημένες υποτροφίες για τους φοιτητές

Το Πανεπιστήμιο Πατρών, για 13 συναπτά έτη, προκηρύσσει υποτροφίες που φέρουν το όνομα «Υποτροφίες Ανδρέας Μεντζελόπουλος για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο Πατρών». Οι υποτροφίες αφορούν σε φοιτητές που αποδεδειγμένα αντιμετωπίζουν δυσκολία ανταπόκρισης στις οικονομικές απαιτήσεις των σπουδών τους. Στην επιλογή βαρύνει κατά κύριο λόγο η οικονομική κατάσταση του υποψηφίου και, δευτερευόντως, ο βαθμός πτυχίου καθώς και η καταγωγή από τον Νομό Αχαΐας. Η συνέχιση της υποτροφίας και στα επόμενα εξάμηνα σπουδών εξαρτάται μόνο από τις επιδόσεις του υπότροφου.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δύνανται να διεκδικήσουν χρηματοδότηση των σπουδών τους π.χ από τον φορέα εργασίας τους. Επίσης, οι εγγεγραμμένοι φοιτητές του Π.Μ.Σ. δύνανται να φοιτούν δωρεάν, εφόσον πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια, σύμφωνα με το άρθρο 86, Ν. 4957/2022.

Τέλος, έκτακτες υποτροφίες μπορούν να δοθούν από φορείς με τη σύμφωνη απόφαση της Ε.Π.Σ.

5. Όροι και προϋποθέσεις για την κινητικότητα των φοιτητών

Το Πρόγραμμα Erasmus+ επιχορηγεί την κινητικότητα των φοιτητών τόσο για σπουδές σε Ιδρύματα ανώτατης Εκπαίδευσης, όσο και για πρακτική άσκηση. Οι φοιτητές μπορούν να μετακινηθούν συνολικά μέχρι 12 μήνες κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών λαμβάνοντας ένα ποσό ως μηνιαία επιχορήγηση ανάλογα με τη χώρα υποδοχής. Φοιτητές που προέρχονται από κοινωνικά ευπαθείς ομάδες δικαιούνται συμπληρωματική επιχορήγηση. Οι όροι καθώς και αναλυτικά οι διαδικασίες υποβολής αίτησης, μοριοδότησης και επιλογής αναφέρονται και στην ιστοσελίδα ERASMUS+ του Ιδρύματος. (<https://www.upatras.gr/international-relations/erasmus/programma-erasmus/>).

6. Εφαρμογή του συστήματος μεταφοράς πιστωτικών μονάδων (ECTS)

Στο Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» εφαρμόζεται το σύστημα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων. Οι φοιτητές δύνανται να αναγνωρίσουν μαθήματα (υποχρεωτικά και επιλογής) του προγράμματος σπουδών του οικείου Μεταπτυχιακού με βαθμό και πιστωτικές μονάδες (ECTS) αντίστοιχες του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών, στα οποία έχουν εξετασθεί επιτυχώς σε ομοειδές ή μη μεταπτυχιακό της ημεδαπής ή αλλοδαπής. Εξυπακούεται ότι αυτό προϋποθέτει την σωστή προετοιμασία και ορθή σύνταξη της Συμφωνίας Μάθησης.

7. Έκδοση Παραρτήματος Διπλώματος (Diploma Supplement) για όλους τους πτυχιούχους του ΠΜΣ στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα

Σε εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας εκδίδεται αυτόματα Παράρτημα Διπλώματος χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα για όλους τους αποφοίτους του ΔΠΜΣ Cell and Gene Therapies: from bench to bedside and Good Manufacturing Practices με έτος εισαγωγής (2022-23)

Το Παράρτημα Διπλώματος είναι προσωπικό έγγραφο το οποίο δεν υποκαθιστά τον τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία και δεν συνιστά ένα αυτόματο σύστημα που εγγυάται την αναγνώριση του τίτλου σπουδών. Πρόκειται για ένα έγγραφο το οποίο αφενός δίνει περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με το χορηγούμενο πτυχίο και αφετέρου περιγράφει με ακρίβεια τις γνώσεις και τις δεξιότητες που έχει αποκτήσει ο απόφοιτος. Το Παράρτημα Διπλώματος καθιστά κατ' αυτόν τον τρόπο τον τίτλο σπουδών περισσότερο αναγνωρίσιμο, κατανοήσιμο και συγκρίσιμο στο εξωτερικό και περιγράφει την ακαδημαϊκή πορεία και τα προσόντα που απέκτησε ο πτυχιούχος κατά την διάρκεια των σπουδών του. Η κατοχή του Παραρτήματος Διπλώματος μπορεί να εξασφαλίσει ευκολότερη πρόσβαση: α) σε ξένα Πανεπιστήμια προκειμένου για την συνέχιση των σπουδών σε ανώτερο επίπεδο, β) στην αγορά εργασίας του εξωτερικού, καθώς οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο συγκεκριμένο έγγραφο γίνονται πολύ εύκολα κατανοητές από εργοδότες και οργανισμούς εκτός εθνικών συνόρων.

8. Κανονισμός Διπλωματικής εργασίας

Δεν εμπεριέχεται στο πρόγραμμα σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ.

9. Θεσμός πρακτικής άσκησης των φοιτητών

Δεν εμπεριέχεται στο πρόγραμμα σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

M4.1 Κανονισμός Δεοντολογίας της Έρευνας

M4.2 Κανονισμός σπουδών, πρακτικής άσκησης, κινητικότητας, εκπόνησης εργασιών του ΔΠΜΣ

M4.3 Ειδικός κανονισμός για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής μάθησης

M4.4 Υπόδειγμα διπλώματος και Παραρτήματος διπλώματος

5. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΑ ΑΕΙ ΟΦΕΙΛΟΥΝ ΝΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΟΥΝ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΑΞΙΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ, ΤΗΝ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥΣ.

5.1 Διαδικασίες επιλογής των μελών του διδακτικού προσωπικού και πρακτικές για τη διασφάλιση της διαφάνειας και αξιοκρατίας

Το διδακτικό προσωπικό του ΔΠΜΣ Cell and Gene Therapies προέρχεται από το Τμήμα Ιατρικής του ΠΠ και το Τμήμα Βιοϊατρικών Επιστημών του ΠΑ.Δ.Α με γνώμονα την εξειδίκευση και τη συσσωρευμένη εμπειρία που διαθέτει σε συναφή γνωστικά αντικείμενα με το Πρόγραμμα του ΔΠΜΣ. Τα εν λόγω Μέλη ΔΕΠ έχουν σημαντικό δημοσιευμένο έργο σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά και διαρκή συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια.

Ιδιαίτερα σημαντική συμβολή στη διδασκαλία του Δ.Π.Μ.Σ. έχουν οι προσκεκλημένοι από το εξωτερικό καταξιωμένοι καθηγητές, επιστήμονες με αναγνωρισμένο κύρος, καθώς και ερευνητές με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies».

Κριτήριο για την επιλογή των διδασκόντων από το αρμόδιο όργανο του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» είναι η εξειδίκευση και η θεραπεία γνωστικών αντικειμένων που εμπίπτουν στις θεματικές ενότητες που εμπεριέχονται στο Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies», βάσει του βιογραφικού του υποψήφιου διδάσκοντος, η διδακτική του εμπειρία, η εκάστοτε αξιολόγησή του ως διδάσκοντος στο ΔΠΜΣ (εάν υπάρχει) και/ ή οι επιστημονικές εξελίξεις που υπαγορεύουν τον εμπλουτισμό του Προγράμματος Σπουδών προς νέες κατευθύνσεις.

5.2 Πρακτικές προσέλκυσης μελών ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου στο ΠΜΣ

Στο πλαίσιο εποικοδομητικής λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» επιδιώκεται η ανάπτυξη συνεργασιών με καταξιωμένους καθηγητές, επιστήμονες με αναγνωρισμένο κύρος, καθώς και επιστήμονες με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» τόσο από το εξωτερικό, όσο και από την ημεδαπή. Η αλληλεπίδραση που δημιουργείται έχει ως αποτέλεσμα την περαιτέρω ανάπτυξη όλου του απασχολούμενου διδακτικού προσωπικού. Το κύριο μέλημα του Διευθυντή και της ΕΠΣ είναι η προσέλκυση καταξιωμένων επιστημόνων που διακρίνονται για γνώσεις αιχμής στο ταχέως εξελισσόμενο πεδίο των Cell and Gene Therapies και παράγουν διεθνές αναγνωρισμένο έργο, γεγονός που συμβάλλει θετικά στη στρατηγική εξωστρέφειας και διεθνοποίησης που ακολουθούν τα συνεργαζόμενα πανεπιστημιακά ιδρύματα.

5.3 Μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου (αναφορά εβδομαδιαίων ωρών ανά ΠΠΣ, ΠΜΣ) των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού και τη διακύμανση μεταξύ της ελάχιστης και της μέγιστης επιβάρυνσης

Ο μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου των μελών Δ.Ε.Π. καθορίζεται στην κείμενη νομοθεσία και ακολουθείται από το Τμήμα (ν. 4957/2022). Τα μέλη Δ.Ε.Π. στο Π.Μ.Σ. υποχρεούνται να αναλάβουν τη διδασκαλία τουλάχιστον ενός προπτυχιακού υποχρεωτικού μαθήματος ανά έτος. Ο μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδασκαλίας των μελών Δ.Ε.Π. στο Δ.Π.Μ.Σ.

2 ώρες. Ο φόρτος του διδακτικού έργου επιβαρύνεται με την επίβλεψη των ατομικών/ομαδικών εργασιών καθώς επίσης με τη διόρθωση γραπτών κατά την εξεταστική διαδικασία.

5.4 Διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές

Στην απόφαση της υπ' αριθμ. 104/1.12.2016 συνεδρίασης της Συγκλήτου, εγκρίθηκε ο οδικός χάρτης διαδικασιών Διασφάλισης Ποιότητας που είχε καταθέσει η ΜΟΔΙΠ και στον οποίο περιγράφεται η διαδικασία αποτίμησης του διδακτικού έργου. Σύμφωνα με αυτόν, η ΟΜΕΑ, με την έναρξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού εξαμήνου, συνεδριάζει και υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος τις καταστάσεις με τα μαθήματα (προπτυχιακά, εργαστηριακά και μεταπτυχιακά) στα οποία προγραμματίζεται αποτίμηση του διδακτικού έργου. Μετά την έγκριση των καταλόγων μαθημάτων από τη Συνέλευση του Τμήματος, η Γραμματεία διαβιβάζει στη Γραμματεία ΜΟΔΙΠ τα αντίστοιχα Έντυπα Παροχής Στοιχείων Αποτιμώμενου Έργου υπογεγραμμένα από τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Συντονιστή ΟΜΕΑ. Η έναρξη της διαδικασίας ηλεκτρονικής συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων συνιστάται να γίνεται κατά τη διάρκεια της 8ης έως και 10^{ης} εβδομάδας κάθε διδακτικού εξαμήνου προκειμένου οι φοιτητές να έχουν διαμορφώσει άποψη για το μάθημα και διαρκεί έως τη λήξη των μαθημάτων του εξαμήνου. Πιθανή παράταση δε θα πρέπει σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει χρονικά την έναρξη της εξεταστικής περιόδου, στο τέλος της οποίας όλες οι αναφορές είναι προσβάσιμες ηλεκτρονικά από το Π.Σ.ΔΙ.Π. της ΜΟ.ΔΙ.Π. στο σύνδεσμο rs.modip.upatras.gr. Οι Συντονιστές ΟΜΕΑ ενημερώνουν τους διδάσκοντες για τη δυνατότητα ατομικής πρόσβασης στα αποτελέσματα μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟΔΙΠ ενώ η ανωτέρω διαδικασία πραγματοποιείται και για τα δύο διδακτικά εξάμηνα κάθε ακαδημαϊκού έτους. Τα στοιχεία αυτά είναι πολύτιμα και αξιοποιούνται από τους διδάσκοντες, οι οποίοι προβαίνουν σε βελτιωτικές κινήσεις.

5.5 Τρόποι αξιοποίησης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές (π.χ. εάν αυτά λαμβάνονται υπόψη στην εξέλιξη των μελών του διδακτικού προσωπικού)

Η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) του Τμήματος έχει την ευθύνη της υποβολής των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τα ερωτηματολόγια των φοιτητών σχετικά με τη διδακτική ικανότητα ενός Καθηγητή, στην Τριμελή Εισηγητική Επιτροπή και το Εκλεκτορικό Σώμα, όταν αυτός κρίνεται για εκλογή ή εξέλιξη, ανανέωση ή μονιμοποίηση προκειμένου η αξιολόγηση αυτή να ληφθεί υπόψη στη σύνταξη της εισηγητικής έκθεσης και στη λήψη της απόφασης του εκλεκτορικού σώματος.

Εκτός της ΟΜ.Ε.Α., μετά από σχετική απόφαση στην 34^η/7.04.2021 συνεδρίαση της ΜΟ.ΔΙ.Π., περιορισμένο δικαίωμα πρόσβασης στα αποτελέσματα αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές έχουν και οι εκάστοτε Διευθυντές των ΠΜΣ, στο πλαίσιο αναδιάρθρωσης ή/και βελτίωσης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Το δικαίωμα αυτό, περιορίζεται στα αποτελέσματα αξιολόγησης των διδασκόντων (και κατ' επέκταση και των μαθημάτων του ΠΜΣ) για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος.

5.6 Ύπαρξη στρατηγικής σχετικά με την ανάπτυξη των μελών της ακαδημαϊκής μονάδας (ερευνητικό έργο, επιμόρφωση)

Το Πανεπιστήμιο Πατρών, δίνοντας μεγάλη σημασία στην προώθηση και αναγνώριση του ερευνητικού έργου των μελών ΔΕΠ, ανέπτυξε την εφαρμογή Αλεξάνδρεια, η οποία συλλέγει με αυτόματο τρόπο στοιχεία, όπως αριθμός εργασιών, αναφορές, h-index, g-index, συνολικά, για το τελευταίο έτος αλλά και για την τελευταία πενταετία. Η διαδικασία αυτή βασίζεται στην αυτόματη αναζήτηση των σχετικών στοιχείων των μελών ΔΕΠ από διαδεδομένες, αναγνωρισμένες και έγκυρες βιβλιομετρικές βάσεις δεδομένων. Επιπλέον, η Πρυτανεία του

Πανεπιστημίου Πατρών (ΠΠ) καθιέρωσε από το 2021 το Βραβείο Εξάιρετης Δημοσίευσης με σκοπό να τονίσει την πρωταρχική σημασία που δίνει το Πανεπιστήμιο Πατρών στην βασική και εφαρμοσμένη έρευνα η οποία στοχεύει στην προαγωγή της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης και (β) να αναγνωρίσει και να επιβραβεύσει το κάθε εξαιρετικό ερευνητικό έργο που πραγματοποιείται στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

5.7. Πρόσθετη (από το ΠΜΣ ή/και το Ίδρυμα) οικονομική ενίσχυση των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού, που λαμβάνουν μέρος στα προγράμματα κινητικότητας

Η επιστημονική εξέλιξη των μελών ΔΕΠ ενθαρρύνεται από αποφάσεις της Συνέλευσης που διευκολύνει μέσω της έγκρισης εκπαιδευτικών αδειών που περιλαμβάνουν συμμετοχή σε συνέδρια ή συνεργασία και ερευνητική δραστηριότητα στο εσωτερικό της χώρας ή το εξωτερικό, εφόσον το σχετικό αίτημα είναι συμβατό με την κείμενη νομοθεσία. Επίσης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχει δυνατότητα κινητικότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού για διδασκαλία ή επιμόρφωση, στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, οι οποίες ενεργοποιούνται κάθε χρόνο και συμβάλλουν σημαντικότερα στην εξωστρέφεια (<https://www.upatras.gr/international-relations/erasmus/programma-erasmus/>).

5.8 Θεσμοθέτηση βραβείων διδασκαλίας

Η Πρυτανεία του Πανεπιστημίου Πατρών (ΠΠ) καθιέρωσε από το 2021, Βραβείο Εξάιρετης Διδασκαλίας σε μέλη ΔΕΠ του ΠΠ. Η καθιέρωση του συγκεκριμένου βραβείου έχει ως σκοπό (α) να τονίσει την πρωταρχική σημασία που δίνει το ΠΠ στη σημασία της εξάιρετης διδασκαλίας στα προγράμματα σπουδών και (β) να αναγνωρίσει εκείνα τα μέλη του, που υπηρετούν την διδασκαλία ως ιδανικό με ξεχωριστή ικανότητα και αφοσίωση. Πέραν των διδακτικών ικανοτήτων του, ο βραβευόμενος πρέπει να χαρακτηρίζεται από: (α) εξαιρετο ακαδημαϊκό ήθος, και (β) από τη συμβολή του στην ανάδειξη της κριτικής σκέψης στους φοιτητές.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

M5.1 Συνοπτική αναφορά των επιδόσεων του διδακτικού προσωπικού σε επιστημονικό -ερευνητικό και διδακτικό έργο, βάσει και διεθνών αναγνωρισμένων συστημάτων αξιολόγησης επιστημόνων (π.χ. Google Scholar, Scopus, κ.ο.κ.)

M5.2 Διαδικασίες και κριτήρια επιλογής διδακτικού προσωπικού

M5.3 Κανονισμοί εργασίας ή συμβάσεις εργασίας, υποχρεώσεις του διδακτικού προσωπικού

M5.4 Δημοσιοποιημένη πολιτική υποστήριξης και ανάπτυξης του προσωπικού του ΔΠΜΣ

6. ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

ΤΑ ΑΕΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΕΠΑΡΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΜΣ. ΑΦΕΝΟΣ ΜΕΝ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΕΠΑΡΚΕΙΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ, ΑΦΕΤΕΡΟΥ ΔΕ ΝΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΟΥΝ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ Σ' ΑΥΤΕΣ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ (Π.Χ. ΑΙΘΟΥΣΕΣ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ, ΔΙΚΤΥΑ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, Κ.ΛΠ.).

6.1 Τρόποι υποστήριξης της μάθησης και της ακαδημαϊκής δραστηριότητας (ανθρώπινο δυναμικό, υποδομές, υπηρεσίες κ.λπ.) και προαγωγή της έρευνας

Το Πανεπιστήμιο Πατρών (ΠΠ) διαθέτει σύγχρονες υποδομές και υπηρεσίες για την κάλυψη των αναγκών της διδασκαλίας και της μάθησης και την υποστήριξη της ακαδημαϊκής δραστηριότητας στο πλαίσιο του ΔΠΜΣ Cell and Gene Therapies. Παράλληλα, το πρόγραμμα στελεχώνεται με εξειδικευμένο διδακτικό, ερευνητικό και διοικητικό ανθρώπινο δυναμικό όπως περιγράφεται αναλυτικά στα σχετικά παραρτήματα.

- **Ανθρώπινο δυναμικό:**

Τα μέλη ΔΕΠ που απασχολούνται στο ΔΠΜΣ έχουν πολυετή εμπειρία στη διδασκαλία σε μεταπτυχιακό επίπεδο και αξιοσημείωτη ενασχόληση με την προαγωγή της έρευνας. Τα γνωστικά τους αντικείμενα καλύπτουν τα κύρια πεδία του ΔΠΜΣ και από κοινού με τη στοχευμένη επιλογή εξωτερικών συνεργατών που είναι διακεκριμένοι επιστήμονες με ειδικευση σε καίρια πεδία του ΔΠΜΣ, επιτυγχάνεται η κάλυψη όλου του φάσματος των γνωστικών πεδίων που έχει ως αποστολή να θεραπεύσει το ΔΠΜΣ. (παρατίθεται ο σχετικός πίνακας στα επισυναπτόμενα). Η Γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη που παρέχεται είναι πολυεπίπεδη. Τα διοικητικά στελέχη που απασχολούνται έχουν μεγάλη εμπειρία στη γραμματειακή υποστήριξη, σε οργανωτικά θέματα και θέματα επικοινωνίας με φοιτητές. Για την καλύτερη λειτουργία του προγράμματος το μοντέλο διοικητικής διαχείρισης που εφαρμόζεται, έχει ως εξής: Η Γραμματεία του Τμήματος Ιατρικής μεριμνά για την ορθή διοικητική λειτουργία του Προγράμματος. Στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ απασχολείται στέλεχος με επιμόρφωση σε θέματα Διασφάλισης Ποιότητας που είναι παράλληλα και συντονιστής της διεξαγωγής του μαθήματος, το οποίο παρακολουθεί καθόλη τη διάρκειά του. Συνδρομή στο συντονισμό των ξένων διδασκόντων παρέχεται από τη χορηγό εταιρεία. Η Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. «Cell and Gene Therapies» είναι επιφορτισμένη με την πληροφοριακή διαχείριση, την επικαιροποίηση και τον εμπλουτισμό της ιστοσελίδας, ενώ ένα άτομο εξειδικευμένο στον σχεδιασμό των ιστοσελίδων επεμβαίνει σε τεχνικής φύσεως ζητήματα.

- **Υποδομές:**

Διατίθενται δύο αίθουσες διδασκαλίας. Στο ΠΠ διατίθεται η αίθουσα τηλεδιασκέψεων που λειτουργεί με βάση τις σύγχρονες απαιτήσεις διεξαγωγής τηλεδιασκέψεως και στο ΠΑΔΑ αίθουσα εξοπλισμένη με υπολογιστές, σύγχρονο προβολικό σύστημα και μικροφωνική εγκατάσταση. Όλα τα εργαστήρια είναι πλήρως εξοπλισμένα με σύγχρονο εξοπλισμό και πληρούν απόλυτα το σκοπό τους που είναι η παροχή όσο το δυνατόν αρτιότερων εκπαιδευτικών υπηρεσιών στους φοιτητές του προγράμματος. Η υλικοτεχνική υποδομή τους ανανεώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

- **α) Ινστιτούτο Κυτταρικών Θεραπειών (Ι.Κ.Θ.) του Πανεπιστημίου Πατρών:** Λειτουργεί εργαστήριο επεξεργασίας και κρυσυντήρησης κυτταρικών προϊόντων (Εργαστηριακή Υποδομή «Δημήτρης Λόης», «Εργαστήριο-GMP»), που καλύπτει τις απαιτήσεις για ειδικούς χώρους (clean

rooms), εξοπλισμό, προδιαγραφές και διαδικασίες λειτουργίας που είναι απαραίτητες για την πιστοποίηση επιπέδου GMP.

- **β) Ερευνητικό Εργαστήριο Αξιοπιστίας και Ποιοτικού Ελέγχου στην Εργαστηριακή Αιματολογία - HemQcR Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής:** Το Εργαστήριο είναι εγκατεστημένο σε χώρο του Τμήματος Βιοϊατρικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Πανεπιστημιούπολης 1 (Κ10 αίθουσα 2, Κ13-201, Κ4-111, Κ4-112, Κ4-113). Χώρος εγκατάστασης του Εργαστηρίου είναι εν γένει οι χώροι που παραχωρούνται για τη διεξαγωγή του ερευνητικού του έργου και συγκεκριμένα οι χώροι των ειδικών εγκαταστάσεων με τα όργανα και τον λοιπό εργαστηριακό και τεχνικό εξοπλισμό για τη διενέργεια των ερευνητικών προγραμμάτων και των συναφών δράσεων.

- **Υπηρεσίες:**

- Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο, με λογαριασμό της μορφής @upnet.gr που τον παραλαμβάνουν κατά την εγγραφή τους στο ΠΜΣ, και τον διατηρούν εφ' όρου ζωής. Δυνατότητα πρόσβασης και σύνδεσης με αυξημένο επίπεδο ασφαλείας, έχουν από οποιοδήποτε υπολογιστή είναι συνδεδεμένος στο διαδίκτυο χωρίς ανάγκη εγκατάστασης επιπλέον προγραμμάτων.
- Εφαρμογές και πλατφόρμες τηλεκπαίδευσης, όπως πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης Open eClass (<https://eclass.upatras.gr/>), όπου οι φοιτητές στο δικό τους χρονικό πλαίσιο έχουν πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό, με δυνατότητες λήψης ψηφιακά του υλικού των μαθημάτων. Ταυτόχρονα, οι φοιτητές έχουν πρόσβαση σε μια πλειάδα μέσων επικοινωνίας με τον διδάσκοντα για την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή του μαθήματος αλλά και δυνατότητα χρήσης της εφαρμογής Open eClass Mobile για πρόσβαση από τα κινητά τους τηλέφωνα. Επιπλέον οι εφαρμογές zoom και Microsoft teams παρέχονται δωρεάν από το Πανεπιστήμιο για τη διεξαγωγή των μαθημάτων σε συνθήκες εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης (<https://www.upnet.gr/remote-teaching/>)
- Ηλεκτρονική Γραμματεία (<https://progress.upatras.gr>) όπου οι φοιτητές έχουν δυνατότητα για δήλωση μαθημάτων, ανανέωση εγγραφής, έλεγχο προόδου, υποβολή αίτησης πιστοποιητικών και αποφοίτησης, πληροφόρηση για την ακαδημαϊκή δομή, τα μαθήματα, τους διδάσκοντες, κλπ
- Ακαδημαϊκή Ταυτότητα με ενσωματωμένο Δελτίο Φοιτητικού Εισητηρίου (ΠΑΣΟ), που παραλαμβάνει κατά την εγγραφή του στο πρώτο έτος σπουδών του και με τον ίδιο λογαριασμό έχει πρόσβαση σε όλες τις κεντρικές ηλεκτρονικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Πατρών. Για τις διαδικασίες και τρόπο χορήγησης της Ακαδημαϊκής Ταυτότητας (με το ενσωματωμένο ΠΑΣΟ) ο φοιτητής μπορεί να ενημερωθεί από την ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Πατρών <https://www.upatras.gr/foitites/protoeteis/akadimaiki-taftotita-kai-paso>
- Δωρεάν Προμήθεια Συγγραμμάτων μέσω της Ηλεκτρονικής Υπηρεσίας Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συγγραμμάτων και λοιπών βοηθημάτων «ΕΥΔΟΞΟΣ». Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα συγγράμματα ο φοιτητής μπορεί να απευθύνεται στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Πατρών <https://www.upatras.gr/foitites/foitisi/synggrammata/>, και στην ιστοσελίδα του προγράμματος «ΕΥΔΟΞΟΣ»: <http://eudoxus.gr/Students>
- Προγράμματα Κινητικότητας μέσω Erasmus+ Erasmus+ (<https://www.upatras.gr/el/erasmus>) Το Erasmus+ δίνει τη δυνατότητα σε φοιτητές εγγεγραμμένους σε όλα τα επίπεδα σπουδών (προπτυχιακό, μεταπτυχιακό, διδακτορικό) να μετακινηθούν για σπουδές σε συνεργαζόμενο Ίδρυμα του εξωτερικού με πλήρη αναγνώριση για το διάστημα των σπουδών τους και με διάρκεια κινητικότητας από 3-12 μήνες. Υπάρχει επίσης η δυνατότητα να πραγματοποιήσουν Πρακτική Άσκηση σε φορέα υποδοχής του εξωτερικού με πλήρη αναγνώριση για το διάστημα του έργου τους και με διάρκεια κινητικότητας από 2-12 μήνες.

- Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης Πανεπιστημίου Πατρών (<https://library.upatras.gr/information>), που εδρεύει στην Πανεπιστημιούπολη (Ρίο) όπου οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης σε 400 θέσεις μελέτης στα αναγνωστήρια όλων των ορόφων, και μπορούν να επωφεληθούν με α) δανεισμό βιβλίων, β) έλεγχο πρωτοτυπίας εργασιών και πρόληψη λογοκλοπής μέσω χρήσης της εφαρμογής Turnitin, γ) κατάθεση εργασιών σε ιδρυματικά αποθετήρια “Νημερτής” και “Αθηνά” και δ) με χρήση εξοπλισμού πρόσβασης ατόμων με ειδικές ανάγκες στο έντυπο και ηλεκτρονικό πληροφοριακό υλικό (<http://library.upatras.gr/disabled>).
- Υγειονομική Περίθαλψη όπου οι φοιτητές που δεν έχουν άλλη ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο ΕΣΥ, με επίδειξη του Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ), χωρίς την προσκόμιση βιβλιαρίου υγείας. Περισσότερες πληροφορίες ο φοιτητής βρίσκει στην ιδρυματική ιστοσελίδα στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Πατρών <https://www.upatras.gr/foitites/foititiki-merimna/ygeionomiki-perithalpsi/>.
- Τμήμα Απασχόλησης, Σταδιοδρομίας και Διασύνδεσης όπου ο φοιτητής ενημερώνεται μέσω της ιστοσελίδας <https://www.cais.upatras.gr/> για θέσεις εργασίας, μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, ημερίδες, συνέδρια, συμπόσια και σεμινάρια. Οι δράσεις του Τμήματος Απασχόλησης, Σταδιοδρομίας και Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Πατρών σχεδιάζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να οδηγούν στη βελτίωση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των φοιτητών. Στα πλαίσια αυτής της αρχής λαμβάνονται υπόψιν και οι ιδιαίτερες ανάγκες των ατόμων, που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (ΑμεΑ, παλλινοστούντες, μετανάστες, άτομα με γλωσσικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες κτλ). Οι φοιτητές μπορούν να απευθύνονται στο Τμήμα Απασχόλησης, Σταδιοδρομίας και Διασύνδεσης τόσο για πληροφορίες που αφορούν σε εκπαιδευτικά και επαγγελματικά θέματα, αλλά και για συμβουλευτική, προκειμένου να βοηθηθούν στην προσπάθειά τους για άρση των δυσκολιών, που αντιμετωπίζουν τόσο στην ακαδημαϊκή τους πορεία όσο και στην ένταξή τους στην αγορά εργασίας εντοπίζοντας τα δυνατά τους σημεία και βελτιώνοντας τις επαγγελματικές τους δεξιότητες. Η συμβουλευτική παρέχεται είτε ατομικά είτε ομαδικά με τη συμμετοχή των φοιτητών σε εργαστήρια. Επιπλέον, δίνεται η δυνατότητα για τηλεσυμβουλευτική, ώστε να εξυπηρετούνται φοιτητές και απόφοιτοι ΑμεΑ, που δυσκολεύονται να μετακινηθούν προς τις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου.
- Συνήγορο του Φοιτητή (<https://synigorosfoititi.upatras.gr/>), όταν υπάρχει κάποια δυσεπίλυτη διχογνωμία, διαφοροποιημένη προσέγγιση που οδηγεί σε αποκλίνοσες εκτιμήσεις για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν ή κάποια καταγγελία μεταξύ φοιτητών και θεσμικών οργάνων, διδασκόντων, υπηρεσιών ή στελεχών του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσίες Κοινωνικής Μέριμνας που παρέχονται στους φοιτητές του Πανεπιστημίου και κυρίως τους φοιτητές που προέρχονται από Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες, για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους σε όλη την ακαδημαϊκή τους πορεία, την εκπαιδευτική και κοινωνική τους ενσωμάτωση στην Πανεπιστημιακή Κοινότητα και στη συνέχεια την ένταξη στην κοινωνία και αγορά εργασίας. Συγκεκριμένα παρέχονται υπηρεσίες Ψυχοκοινωνικής και Συμβουλευτικής Στήριξης, Ψυχολογικής Στήριξης, Ιατρική Υποστήριξη και Φυσικοθεραπείες, Υπηρεσίες Ψηφιακής Προσβασιμότητας, Επαγγελματική Συμβουλευτική, Υποτροφίες οικονομικής ενίσχυσης, Μετακίνηση Φοιτητών με Αναπηρία, Συμμετοχή σε Αθλητικές Δράσεις (<https://socialwelfare.upatras.gr/services/>)
- Υγιεινή και Ασφάλεια που παρέχεται από το Πανεπιστήμιο σε όλους του χώρους του. Ο Οδηγός Υγιεινής και Ασφάλειας του Πανεπιστημίου Πατρών (ΟΥΑΠΠ) (<http://osh.upatras.gr/index.php>) παρέχει ένα πλαίσιο οργάνωσης της υγιεινής και της ασφάλειας μέσα στους χώρους του Πανεπιστημίου, ενώ τα πρωτόκολλα που αναφέρονται στον Οδηγό θα πρέπει να τηρούνται με επιμέλεια.

- Δίκτυο Αποφοίτων (alumni), όπου μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους οι φοιτητές προτρέπονται να εγγραφούν στον ιστοτοπο αποφοίτων (<https://alumni.upatras.gr/>) και να ακολουθούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (facebook) αποφοίτων (<https://www.facebook.com/upatrasalumni>) και να διατηρήσουν την επαφή με το Πανεπιστήμιο ώστε να ενημερώνονται για τα νέα του Πανεπιστημίου, για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, για θέσεις εργασίας, καθώς και για τις διακρίσεις – βραβεύσεις των αποφοίτων του Ιδρύματος. Πληροφορίες σχετικά με την εγγραφή στον ιστοτόπο αποφοίτων μπορεί ο φοιτητής να αναζητήσει στον σύνδεσμο <https://alumni.upatras.gr/register/>

6.2 Αξιολογείστε την επάρκεια των πόρων αυτών

Με βάση την παράθεση αφενός του ρόλου και της κατάρτισης του έμψυχου δυναμικού του ΔΠΜΣ αφετέρου του εύρους των υλικών πόρων και των υπηρεσιών που έχουν σχεδιασθεί για τη διεξαγωγή υψηλών προδιαγραφών εκπαιδευτικής διαδικασίας καθώς και τη διευκόλυνση της φοιτητικής καθημερινότητας, διαπιστώνεται ότι η επάρκεια των εν λόγω πόρων, είναι πέραν του δέοντος ικανοποιητική.

Ειδικότερα, η επάρκεια ανθρώπινου δυναμικού με υψηλά στάνταρτς που απασχολείται στο ΔΠΜΣ Cell and Gene Therapies και απαρτίζεται από διδάσκοντες του Τμήματος Ιατρικής αλλά του συμμετέχοντος Τμήματος Βιοϊατρικών Επιστημών, οι διακεκριμένοι διεθνείς διδάσκοντες, το έμπειρο διοικητικό προσωπικό καθώς και η διαθεσιμότητα και αρτιότητα τεχνικών υποδομών (υλικών και άυλων), εξασφαλίζουν την απρόσκοπτη λειτουργία του ΔΠΜΣ.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

M6.1 Αναλυτική περιγραφή των υποδομών και υπηρεσιών που διαθέτει το Ίδρυμα στην ακαδημαϊκή μονάδα για το ΠΜΣ σχετικά με την υποστήριξη της μάθησης και της ακαδημαϊκής δραστηριότητας (ανθρώπινο δυναμικό, υποδομές, υπηρεσίες κ.λπ.) και αντίστοιχη συγκεκριμένη δέσμευση του Ιδρύματος για την οικονομική κάλυψη των υποδομών-υπηρεσιών αυτών από κρατικούς ή άλλους πόρους

M6.2 Σχέδιο αξιοποίησης διδασκτρων (εφόσον υφίστανται)

M6.3 Μελέτη βιωσιμότητας για τη λειτουργία του ΠΜΣ

M6.4 Αξιολόγηση επάρκειας των ανθρώπινων και υλικών πόρων από την ακαδ. μονάδα

M6.5 Ονομαστικός κατάλογος διοικητικού προσωπικού υποστήριξης του ΔΠΜΣ (θέσεις εργασίας, προσόντα, αρμοδιότητες)

M6.6 Ηλεκτρονικό ή έντυπο ενημερωτικό υλικό προς τους φοιτητές για τις υπηρεσίες που τους παρέχονται

7. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΑΕΙ ΕΧΟΥΝ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ, ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΜΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ, ΜΕ ΤΡΟΠΟ ΕΝΙΑΙΟ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΑΙ ΑΜΕΣΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟ.

7.1 Συλλογή Πληροφοριών

Το ΔΠΜΣ Cell and Gene Therapies υποστηρίζεται στο έργο του από το σύνολο μιας ολοκληρωμένης σειράς υπηρεσιών και διαδικτυακών εφαρμογών με αποτέλεσμα την κατάλληλη συνδρομή της εκπαιδευτικής και διοικητικής λειτουργίας του. Οι εν λόγω υπηρεσίες και εφαρμογές που περιγράφονται στην παρούσα Πρόταση Πιστοποίησης και στα παραρτήματά της, συμβάλουν στη συλλογή, διαχείριση και παρακολούθηση των δεδομένων των φοιτητών, του διδακτικού προσωπικού, της δομής και οργάνωσης των μαθημάτων, της διδασκαλίας και της παροχής υπηρεσιών προς τους φοιτητές.

Το ΔΠΜΣ αξιοποιεί τα δεδομένα που καταχωρούνται στα πληροφοριακά συστήματα και στις ηλεκτρονικές εφαρμογές του Πανεπιστημίου Πατρών, και ιδιαίτερα τα ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία που αναδεικνύονται στο πλαίσιο του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας της ΜΟΔΙΠ. Επιπλέον, στο πλαίσιο συνεχούς παρακολούθησης του παρεχόμενου διδακτικού έργου το ΔΠΜΣ, διενεργεί κατά τη διάρκεια των μαθημάτων άτυπη αξιολόγηση γραπτή ή προφορική με σκοπό την καταγραφή του επιπέδου ικανοποίησης των φοιτητών από τη μαθησιακή διαδικασία, τον εντοπισμό και ανάδειξη προβληματικών σημείων, ώστε να εξετάζονται και να εφαρμόζονται διορθωτικές ή βελτιωτικές ενέργειες.

7.2 Εργαλεία

1. Ψηφιακό Άλμα – Ηλεκτρονική Γραμματεία (progress)

Με το εργαλείο αυτό το διδακτικό προσωπικό μέσω της κεντρικής υπηρεσίας ταυτοποίησης του, διαχειρίζεται όλη την διαδικασία ανάρτησης των βαθμολογιών, τον έλεγχο και το γενικότερο ακαδημαϊκό έργο του κάθε φοιτητή όλων των βαθμίδων, σε συνεργασία με την Γραμματεία του Τμήματος. Η Ηλεκτρονική Γραμματεία του τμήματος είναι το κύριο εργαλείο ηλεκτρονικής διαχείρισης της πορείας και αποφοίτησης των φοιτητών του τμήματος, τηρώντας ταυτόχρονα όλα τα πρωτόκολλα ασφάλειας τα οποία επιβάλλονται από τη σχετική νομοθεσία, όπως αυτά στηρίζονται με την από κεντρική υπηρεσία ταυτοποίησης των χρηστών, που έχει ως κεντρικό στοιχείο ελέγχου το ιδρυματικό email.

2. Πληροφοριακό Σύστημα ΜΟΔΙΠ (modip)

Για την υποστήριξη και λειτουργία της ΜΟ.ΔΙ.Π. λειτουργεί ένα εξειδικευμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας (εφεξής Π.Σ.ΔΙ.Π.) στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Το Π.Σ.ΔΙ.Π. αναπτύχθηκε εσωτερικά στο Πανεπιστήμιο Πατρών ώστε να εξυπηρετεί τις εξειδικευμένες ανάγκες του ιδρύματος.

Οι υπηρεσίες που προσφέρει το Π.Σ.ΔΙ.Π είναι οι εξής:

Ηλεκτρονική Συμπλήρωση Ερωτηματολογίων

Το Π.Σ.ΔΙ.Π. αποτελεί το πληροφοριακό σύστημα όπου οι φοιτητές συμπληρώνουν τα ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια αποτίμησης προπτυχιακών μαθημάτων, εργαστηριακών μαθημάτων, κλινικών ασκήσεων και μεταπτυχιακών μαθημάτων καθώς και συνολικά για τα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών ως τελειόφοιτοι. Με τη διασύνδεση του Π.Σ.ΔΙ.Π. με τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Πατρών (UPnet ID κέντρου δικτύων και Ψηφιακό Άλμα) όλη η διαδικασία συμπλήρωσης

ερωτηματολογίων γίνεται μέσω διαδικτύου, εξασφαλίζοντας την ανωνυμία των συμμετεχόντων. Το ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο προσφέρει πλέον και τη δυνατότητα εισαγωγής σχολίων με τη μορφή ελεύθερου κειμένου.

Επεξεργασία και παρουσίαση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίων φοιτητών

Το Π.Σ.ΔΙ.Π. προσφέρει τη δυνατότητα παρουσίασης των αποτελεσμάτων των ερωτηματολογίων, της στατιστικής τους ανάλυσης (μέσοι όροι και τυπικές αποκλίσεις) καθώς και τη δυνατότητα σύγκρισης της πορείας των αποτελεσμάτων στο χρόνο. Προσφέρονται στατιστικά αποτελέσματα σε επίπεδο τμημάτων, μαθημάτων και διδασκόντων. Στο Π.Σ.ΔΙ.Π. λειτουργεί σύστημα διαβαθμισμένης πρόσβασης που επιτρέπει στα μέλη της ΜΟΔΙΠ, τις ΟΜΕΑ των Τμημάτων και τους διδάσκοντες να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα εντός των αρμοδιοτήτων τους.

Απογραφικό Δελτίο μελών ΔΕΠ

Το Απογραφικό Δελτίο μελών ΔΕΠ συμπληρώνεται από τα ίδια τα μέλη ΔΕΠ μέσω του προσωπικού τους λογαριασμού στο Πανεπιστήμιο Πατρών ανά ακαδημαϊκό έτος. Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικά με την ποιότητα των υποδομών, διαδικασιών και άλλων παραγόντων που επηρεάζουν το εκπαιδευτικό και ερευνητικό τους έργο. Επιπλέον, τα μέλη ΔΕΠ μπορούν να συμπληρώσουν στο προσωπικό απογραφικό τους δελτίο δεδομένα που αφορούν το ερευνητικό τους έργο, τις δημοσιεύσεις και τις ετεροαναφορές.

Απογραφικά Δεδομένα Προγραμμάτων Σπουδών

Τα Π.Σ.ΔΙ.Π. διαθέτει υπηρεσία εισαγωγής τυποποιημένων απογραφικών δεδομένων, συγκεντρωτικά για το κάθε ακαδημαϊκό Τμήμα και για το Ίδρυμα συνολικά. Η εισαγωγή των δεδομένων γίνεται από τις γραμματείες των Τμημάτων, τις υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Πατρών (ΕΛΚΕ, Οικονομική Υπηρεσία κτλ.) καθώς και τη ΜΟΔΙΠ.

3. Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Εθνικό Σύστημα Ποιότητας (ΟΠΕΣΠ)

Το Σύστημα Διαχείρισης Δεδομένων Ποιότητας των ΑΕΙ υλοποιήθηκε ως τμήμα του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Εθνικού Συστήματος Ποιότητας (ΟΠΕΣΠ) της ΕΘΑΑΕ με σκοπό την διευκόλυνση και απλοποίηση της διαδικασίας συλλογής ποσοτικών δεδομένων από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας. Ένας από τους στόχους του Συστήματος Διαχείρισης Δεδομένων Ποιότητας των ΑΕΙ είναι η υποστήριξη των διαδικασιών πιστοποίησης των Προγραμμάτων Σπουδών και των Εσωτερικών Συστημάτων Διασφάλισης Ποιότητας των ΜΟΔΙΠ, καθώς και κάθε άλλης διαδικασίας διασφάλισης ποιότητας, μέσω της διάθεσης κατάλληλων δεδομένων. Η επεξεργασία των πρωτογενών ποσοτικών δεδομένων επιτρέπει την παραγωγή αναφορών κάθε τύπου με συγκεντρωτικά στοιχεία και ποιοτικούς δείκτες, που διευκολύνουν τις διαδικασίες ανάλυσης και παρουσίασης στοιχείων με γνώμονα τη διασφάλιση της ποιότητας. Τα δεδομένα, που καταχωρούνται στο σύστημα, είναι ποσοτικά και περιλαμβάνουν στοιχεία για τα Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών και Μεταπτυχιακών Σπουδών εκτός άλλων.

4. Αλεξάνδρεια

Το εργαλείο “Αλεξάνδρεια” διασυνδέεται με διεθνείς βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων και καταγράφει τις βιβλιομετρικές επιδόσεις του Πανεπιστημίου σε συγκεκριμένα χρονοπαράθυρα. Ο χρήστης έχει πρόσβαση τόσο στα ατομικά του βιβλιομετρικά δεδομένα (μέσω του ιδρυματικού λογαριασμού), όσο

και στα συνολικά συγκεντρωτικά στοιχεία του Πανεπιστημίου, καθώς και σε μερικά συγκεντρωτικά στοιχεία, π.χ. ανά Σχολή, Τμήμα και Βαθμίδα.

7.3 Ανάλυση και αξιοποίηση

Κάθε χρόνο κατατίθεται στην ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Πατρών η ετήσια έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης. Στην έκθεση που συντάσσει η ΟΜΕΑ του Τμήματος, καταγράφονται στοιχεία που σχετίζονται με τα Προγράμματα Σπουδών (Προπτυχιακά και Μεταπτυχιακά), τις υποδομές, το προσωπικό, τις επιδόσεις, τα επιτεύγματα και πιθανά προβλήματα που αντιμετωπίζει το Τμήμα. Αμέσως μετά την λειτουργία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Εθνικού Συστήματος Ποιότητας (ΟΠΕΣΠ) της ΕΘΑΑΕ, το Τμήμα έχει καταχωρίσει όλα τα στοιχεία που αφορούν την λειτουργία του και το παρεχόμενο εκπαιδευτικό έργο σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Σε διαρκή συνεννόηση με την ΜΟΔΙΠ, το Τμήμα αξιοποιεί τα στοιχεία αυτά για να βελτιώνει διαρκώς το διδακτικό και ερευνητικό έργο.

Όλες οι πληροφορίες που συλλέγονται μέσω των ανωτέρω διαδικασιών καταγράφονται και κωδικοποιούνται από την Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) του Τμήματος η οποία δημοσιοποιεί τα αποτελέσματα των καταγραφών/αξιολογήσεων της προηγούμενης χρονιάς σε μια από τις Συνελεύσεις στις αρχές κάθε ακαδημαϊκού έτους. Γίνεται εκτεταμένη και αναλυτική συζήτηση και προτείνονται διορθωτικές ενέργειες, όπου απαιτείται. Επίσης, με βάση τα αποτελέσματα των ανωτέρω διεργασιών, επικαιροποιείται ή επανασχεδιάζεται ο στρατηγικός σχεδιασμός του Τμήματος.

Όλα τα παραπάνω (εκθέσεις ΟΜΕΑ, συγκεντρωτικά ποσοτικά δεδομένα, ερωτηματολόγια ή και ελεύθερα κείμενα με τις απόψεις των φοιτητών, δεδομένα της άτυπης προφορικής ή γραπτής αξιολόγησης που διενεργεί το ΔΠΜΣ, τίθενται υπό εξέταση και ανάλυση στις συνεδριάσεις της ΕΠΣ με αντικείμενο την ανάλυση και αποτίμησή τους, κατά το τέλος του ακαδημαϊκού έτους και κατά την αρχή του επόμενου ακαδημαϊκού έτους. Σκοπός των πορισμάτων της ΕΠΣ είναι η βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της διοικητικής λειτουργίας, μέσα από τις απαιτούμενες αλλαγές και προσαρμογές με σκοπό την παροχή σύγχρονου προγράμματος σπουδών και υπηρεσιών.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

M7.1 Αναφορές δεδομένων από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Εθνικό Σύστημα Ποιότητας (ΟΠΕΣΠ) για όλα τα προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη (εξαγωγή αναφοράς σε αρχείο .pdf από το ΟΠΕΣΠ, ενότητες Ίδρυμα, Τμήμα, ΠΜΣ)

M7.2 Λειτουργία πληροφοριακού συστήματος για τη συλλογή διοικητικών δεδομένων εφαρμογής του ΠΜΣ (φοιτητολόγιο)

M7.3 Λοιπά εργαλεία και διαδικασίες που έχουν σχεδιαστεί για τη συλλογή των δεδομένων της ακαδημαϊκής και διοικητικής λειτουργίας της ακαδημαϊκής μονάδας και του ΠΜΣ

M7.4 Αναφορά των αποτελεσμάτων από την ανάλυση των πληροφοριών που συλλέχθηκαν, και από την αξιοποίηση αυτών

8. ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΜΣ

ΤΑ ΑΕΙ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΑ ΝΑ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΟΥΝ ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΤΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΑ ΠΜΣ ΜΕ ΑΜΕΣΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟ ΤΡΟΠΟ. ΟΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΥΠΩΜΕΝΕΣ ΜΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΑΦΗΝΕΙΑ.

8.1 το είδος των πληροφοριών που δημοσιοποιούνται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ, τις ομάδες/ενδιαφερόμενα μέρη στα οποία απευθύνονται, τη (τις) γλώσσα (γλώσσες) δημοσιοποίησης των πληροφοριών, και το σχετικό διαδικτυακό σύνδεσμο

Η προβολή του ΔΠΜΣ γίνεται:

Α) μέσω του σχετικού χώρου για τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου

Πατρών <https://www.med.upatras.gr/index.php?r=postgraduate/view&id=23&lang=el>

Β) μέσω του σχετικού χώρου για τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών του Τμήματος Βιοϊατρικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής <https://bisc.uniwa.gr/metapytychiakes-spydes/>

Γ) της ιστοσελίδας του ΔΠΜΣ <https://mastercgt.com/>

Η ιστοσελίδα έχει σχεδιασθεί με γνώμονα να παρέχει άμεσα, με ποιότητα και με ελκυστικότητα όλη την απαραίτητη πληροφόρηση προς τους νυν και μελλοντικούς φοιτητές καθώς και προς κάθε ενδιαφερόμενο. Η γλώσσα της ιστοσελίδας είναι στην αγγλική, όπως και η γλώσσα της διδασκαλίας, ενώ γίνεται προσπάθεια δημιουργίας και ελληνόφωνης έκδοσης.

8.2 Τα σχετικά έγγραφα (ενημερωτικά φυλλάδια, κανονισμοί, οδηγοί κ.λπ.) που δημοσιοποιεί η ακαδημαϊκή μονάδα για το ΠΜΣ

Η κύρια δομή στην ιστοσελίδα αφορά γενικές πληροφορίες, πληροφορίες για τα μαθήματα, τις προϋποθέσεις εισαγωγής, το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας του ΔΠΜΣ, τους χώρους διεξαγωγής των μαθημάτων, χρήσιμα νέα, πληροφορίες για το ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό, τη διαδικασία υποβολής αίτησης- τα δίδακτρα καθώς και τους τρόπους επικοινωνίας με τη Γραμματεία του ΔΠΜΣ. Είναι αναρτημένες συνήθεις ερωτήσεις που υποβάλλουν οι φοιτητές στη Γραμματεία τόσο του Τμήματος Ιατρικής όσο και του ΔΠΜΣ, με τις απαντήσεις, με σκοπό τη διασάφηση εκ των προτέρων χρήσιμων σημείων που αφορούν στη φοίτηση και στις απαιτήσεις του Προγράμματος Σπουδών.

Στην αρχική σελίδα είναι αναρτημένο βίντεο με την παρουσίαση του ΔΠΜΣ από τον Διευθυντή του ΔΠΜΣ που αναλύει την αποστολή και τις προοπτικές του. Επίσης, μέσω της εν λόγω σελίδας υπάρχει άμεση πρόσβαση σ όλες τις κύριες θεματικές ενότητες που συνιστούν τη φυσιογνωμία του ΔΠΜΣ.

Η βασική διάρθρωση της ιστοσελίδας έχει ως εξής: Μαθήματα, Προϋποθέσεις Εισαγωγής, Νομοθετικό Πλαίσιο, Τοποθεσία διεξαγωγής Μαθημάτων, Νέα, Διδάσκοντες, Αίτηση Εισαγωγής και Δίδακτρα, Μέσα Επικοινωνίας.

Συνοπτικά, υπάρχει πρόσβαση σε πληροφόρηση για τα παρακάτω:

- Πλαίσιο Λειτουργίας του ΔΠΜΣ
- Το Όραμα, τους στόχους και το αντικείμενο του Προγράμματος Σπουδών.
- Την Πολιτική Ποιότητας.

- Τη δομή και τη διάρθρωση του προγράμματος σπουδών.
- Το ωρολόγιο πρόγραμμα.
- Τα περιγράμματα των μαθημάτων
- Το ακαδημαϊκό και επιστημονικό προσωπικό
- Τον οδηγό σπουδών.
- Το θεσμό του Ακαδημαϊκού Συμβούλου
- Τον κανονισμό εξετάσεων
- Τον κανονισμό λειτουργίας διαχείρισης παραπόνων και ενστάσεων των φοιτητών
- Τον κανονισμό κινητικότητας
- Τα ερευνητικά εργαστήρια

8.3 Άλλα μέσα επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται για τη δημοσιοποίηση των πληροφοριών, εκτός της ιστοσελίδας του ΠΜΣ

Ενημέρωση μέσω της πλατφόρμας e-class. Η πλατφόρμα χρησιμοποιείται για να αναρτάται το εκπαιδευτικό υλικό του μαθήματος, ανακοινώσεις για ακυρώσεις-αναπληρώσεις μαθημάτων, και γενικά κάθε πληροφορία σχετική με το μάθημα. Οι φοιτητές μέσω της πλατφόρμας μπορούν να παραδίδουν τις εργασίες τους διαδικτυακά, να παρακολουθούν την εξέλιξη και να ενημερώνονται για τη διορία παράδοσης ασκήσεων και εργασιών.

Για άμεση επικοινωνία με τους φοιτητές χρησιμοποιείται και η δημοφιλής εφαρμογή μηνυμάτων και κλήσεων, VIBER, όπου οι φοιτητές είναι ανά ομάδες και ανά κύκλο σπουδών.

8.4 τους τρόπους καθορισμού και ελέγχου του περιεχομένου της ιστοσελίδας που αφορά στο συγκεκριμένο ΠΜΣ, καθώς και τη διαδικασία συντήρησης και ανανέωσης/ενημέρωσης της ιστοσελίδας του ΠΜΣ

Η παρακολούθηση της λειτουργίας της ιστοσελίδας έχει ανατεθεί από τον Διευθυντή στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ, η οποία και μεριμνά για τη συνεχή ενημέρωση και επικαιροποίηση του υλικού της, ώστε να παρέχεται πλήρης και επικαιροποιημένη πρόσβαση στις πληροφορίες που αναζητούν οι φοιτητές και κάθε ενδιαφερόμενος.

Η Γραμματεία για το σκοπό αυτό συνεργάζεται με την ομάδα τεχνικών που δημιούργησε την ιστοσελίδα για τεχνικής φύσεως θέματα, όπου κρίνεται αναγκαίο.

Τον έλεγχο του περιεχομένου της ιστοσελίδας του ΔΠΜΣ ασκεί ο Διευθυντής.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

M8.1 Διαδικασία συντήρησης και ανανέωσης/ ενημέρωσης της ιστοσελίδας του ΠΜΣ

M8.2 Εξειδικευμένος χώρος στην ιστοσελίδα του Τμήματος για την προβολή του ΠΜΣ (σύνδεσμος)

9. ΣΥΝΕΧΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΑ ΑΕΙ ΚΑΙ ΟΙ ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΘΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥΣ, ΕΤΣΙ ΩΣΤΕ, ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ, ΝΑ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΟΡΙΣΤΕΙ, ΜΕ ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗ ΣΥΝΕΧΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥΣ. ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ.

Η παρακολούθηση, επανεκτίμηση, επικαιροποίηση και αναπροσαρμογή του Προγράμματος Σπουδών του ΔΠΜΣ πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια των σχετικών συνεδριάσεων της ΕΠΣ, με γνώμονα τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας ΠΜΣ της ΕΘΑΕΕ και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευση.

Μέσα από τη διαδικασία ηλεκτρονικής αξιολόγησης των ερωτηματολογίων που διαχειρίζεται η ΜΟΔΙΠ, οι φοιτητές καλούνται να διατυπώσουν την άποψή τους για το περιεχόμενο και τη μέθοδο διδασκαλίας των μαθημάτων που παρακολούθησαν, τα μαθησιακά αποτελέσματα και την αποδοτικότητα του διδάσκοντος. Στη συνέχεια, με βάση των δεδομένων αξιολόγησης συντάσσεται η σχετική έκθεση με σκοπό να εντοπίζονται τα προβλήματα και οι αδυναμίες στην οργάνωση της ύλης και τη διεξαγωγή των μαθημάτων. Δίδεται, επίσης, βαρύτητα στα σχόλια των φοιτητών που έχει συγκεντρώσει η Γραμματεία του ΔΠΜΣ μέσω της άτυπης προφορικής ή γραπτής αξιολόγησης, κατά τη διεξαγωγή των μαθημάτων. Οι σχετικές συνεδριάσεις της ΕΠΣ περιστρέφονται σε δύο άξονες α) τις τελευταίες επιστημονικές εξελίξεις στο διεπιστημονικό γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει το Πρόγραμμα β) τα συνολικά αποτελέσματα της διαδικασίας αξιολόγησης.

Ακολουθεί διεξοδική συζήτηση κατά τη συνεδρίαση της ΕΠΣ με βάση τα συλλεχθέντα στοιχεία που αφορούν το περιεχόμενο του μαθήματος, την οργάνωση και την παρουσίαση της ύλης. Εντοπίζονται αδυναμίες και προτείνονται βελτιωτικές κινήσεις με στόχο:

- ✓ τη βελτίωση παρεχόμενου προγράμματος σπουδών μέσα από την αναμόρφωσή του και την κατάλληλη ανταπόκριση στο γνωστικό επίπεδο των φοιτητών του.
- ✓ την επικαιροποίηση σε σχέση με τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις στην ιατρική επιστήμη, καθώς στόχος είναι η υλοποίηση ενός προγράμματος σπουδών που θα καλύπτει τις ανάγκες εξειδίκευσης του σύγχρονου επιστήμονα στο γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει το ΔΠΜΣ.

Η ακολουθούμενη διαδικασία συμβάλλει στη βελτίωση της επίτευξης των μαθησιακών στόχων του ΔΠΜΣ και στον προγραμματισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας της επόμενης ακαδημαϊκής χρονιάς.

Το ΔΠΜΣ, λόγω της πρόσφατης ίδρυσής του, δεν έχει υποβληθεί σε διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης, τα αποτελέσματα της οποίας εξυπακούεται ότι θα ληφθούν υπόψη για την αναθεώρηση του προγράμματος σπουδών και τη διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

M9.1 Αποτελέσματα εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΜΣ από τη ΜΟΔΙΠ (πρακτικό ΜΟΔΙΠ με κατάσταση ευρημάτων και ενδεχόμενες προτεινόμενες προληπτικές/ διορθωτικές ενέργειες), καθώς και σχετική αλληλογραφία με την ακαδημαϊκή μονάδα

10. ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΠΜΣ

ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ ΠΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΑΑΕ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΣ. Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΘΟΡΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΑΑΕ.

Διαδικασία αξιοποίησης των συστάσεων της εξωτερικής αξιολόγησης του ΔΠΜΣ

Μετά την παραλαβή της τελικής Έκθεσης πιστοποίησης του ΔΠΜΣ από την Επιτροπή Πιστοποίησης, η ΕΠΣ του ΔΠΜΣ, μελετά και εισηγείται για την υιοθέτηση μέρους ή του συνόλου των συστάσεων της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης και την κατάρτιση του Σχεδίου Δράσης.

Το Σχέδιο Δράσης, το οποίο εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, περιλαμβάνει τις απαιτούμενες ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν με τη χρήση των αναγκαίων πόρων και θα συμβάλλουν στην επίτευξη βελτιώσεων και στην άρση των αδυναμιών που έχει εντοπίσει η Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης.

Το εγκεκριμένο Σχέδιο Δράσης του ΔΠΜΣ αποστέλλεται στη ΜΟΔΙΠ για τις αναγκαίες ενέργειες στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης του ΔΠΜΣ.

Μετά την πάροδο δύο ετών από την ημερομηνία της πιστοποίησης, η ακαδημαϊκή μονάδα αποτιμά τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν, την πρόοδο που έχει συντελεστεί κατά την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης και συντάσσει τον Πίνακα «Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων».

Στον πίνακα "Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων" αποτυπώνονται:

- τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί,
- ο βαθμός επίτευξης των αποτελεσμάτων,
- οι ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν για τη συμμόρφωση ως προς τις συστάσεις της εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης.

Η Έκθεση Παρακολούθησης, αφού οριστικοποιηθεί μετά από συνεργασία της ΜΟΔΙΠ και της ακαδημαϊκής μονάδας (όπου απαιτείται), αποστέλλεται στην ΕΘΑΑΕ από τη ΜΟΔΙΠ και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος, ως συνοδευτικό έγγραφο της Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης του ΠΜΣ.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

M10.1 Έκθεση προόδου για το ΠΜΣ, για τα αποτελέσματα από την αξιοποίηση ενδεχόμενων συστάσεων της Έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης του Ιδρύματος και της Έκθεσης πιστοποίησης του ΕΣΔΠ του Ιδρύματος, σχετικά με τις μεταπτυχιακές σπουδές